

Budapest,
2004. október 27.,
szerda

156. szám

Ára: 805,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

Oldal

285/2004. (X. 27.) Korm. r.	A mezőgazdasági termelők éven belüli lejáratú hiteleinek adósságrendezési programjáról szóló 215/2002. (X. 17.) Korm. rendelet módosításáról	12470
156/2004. (X. 27.) FVM r.	Az egyszerűsített területalapú támogatások és a vidékfejlesztési támogatások igényléséhez teljesítendő „Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot”, illetve a „Helyes Gazdálkodási Gyakorlat” feltételrendszerének meghatározásáról szóló 4/2004. (I. 13.) FVM rendelet módosításáról	12470
108/2004. (X. 27.) OGY h.	Az egyének védelméről a személyes adatok gépi feldolgozása során, Strasbourgban, 1981. január 28-án kelt Egyezménynek a felügyelő hatóságokról és a személyes adatok országhatárokat átlépő áramlásáról szóló, Strasbourgban, 2001. november 8-án kelt Kiegészítő Jegyzőkönyvének megerősítéséről.	12487
109/2004. (X. 27.) OGY h.	Az Országgyűlés bizottságainak létrehozásáról, tisztségviselőinek és tagjainak megválasztásáról szóló 20/2002. (V. 16.) OGY határozat módosításáról	12487
110/2004. (X. 27.) OGY h.	Balla György országgyűlési képviselő mentelmi ügyében.	12489
111/2004. (X. 27.) OGY h.	Végh László országgyűlési képviselő mentelmi ügyében	12489
40/2004. (X. 27.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata	12490
1109/2004. (X. 27.) Korm. h.	Csabai Lászlóné kormány megbízottá történő kinevezéséről szóló 1087/2002. (VI. 7.) Korm. határozat hatályon kívül helyezéséről	12501
1110/2004. (X. 27.) Korm. h.	A Nemzeti Erdőprogramról, 2006–2015.	12501
	A Külügyminisztérium közleménye a „Pro auxilio civium Hungarorum” emlékplakett adományozásáról	12501
	Tájékoztató az Országos Érdekegyeztető Tanács 2004. szeptember 17-i üléséről	12502
	Tájékoztató az Országos Érdekegyeztető Tanács 2004. szeptember 24-i üléséről	12504
	A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Bács-Kiskun Megyei Földművelésügyi Hivatalának hirdetménye	12505
	A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Békés Megyei Földművelésügyi Hivatalának hirdetménye.	12507

FELHÍVJUK

a tisztelt előfizetőink figyelmét

a Magyar Közlöny utolsó oldalán közzétett 2005. évi előfizetési árakra.

II. rész JOGSZABÁLYOK**A Kormány rendeletei****A Kormány
285/2004. (X. 27.) Korm.
rendelete**

a mezőgazdasági termelők éven belüli lejáratú hiteleinek adósságrendezési programjáról szóló 215/2002. (X. 17.) Korm. rendelet módosításáról

A Kormány a Magyar Köztársaság 2004. évi költségvetéséről és az államháztartás három éves kereteiről szóló 2003. évi CXVI. törvény 110. §-ának a) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

1. §

A mezőgazdasági termelők éven belüli lejáratú hiteleinek adósságrendezési programjáról szóló 215/2002. (X. 17.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 6. §-ának b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„b) a 6. számú melléklet szerint számított átlagos éven belüli lejáratú hitelállományának (beleértve a 3. § szerinti összeget) és az éves nettó árbevételének/bevételének hányadosa nem érheti el az adósságrendezéssel érintett három év közül az általa választott év mutatóját, amely feltélt – a 2004. évben esedékes beszámoló értékelése során – a 2003. évi hitelmutató alapján nem kell érvényesíteni,”

2. §

Az R. 11. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A feltételek teljesítésének ellenőrzésére az adóhatóság és a Hivatal által végzett ellenőrzések keretében kerül sor. A jogosulatlanul igénybe vett támogatás visszafizetését az R. 11. §-ának (6) bekezdése szerint a Hivatal határozata alapján az adóhatóság rendeli el. A jogosulatlanul igénybe vett támogatást a 10032000-01905616 APEH Agrárfinanszírozás támogatása lebonyolítási számlára kell fizetni.”

3. §

Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba.

A miniszterelnök helyett:

Kiss Péter s. k.,
a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter

**A Kormány tagjainak
rendeletei****A földművelésügyi és vidékfejlesztési
miniszter
156/2004. (X. 27.) FVM
rendelete**

az egyszerűsített területalapú támogatások és a vidékfejlesztési támogatások igényléséhez teljesítendő „Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot”, illetve a „Helyes Gazdálkodási Gyakorlat” feltételrendszerének meghatározásáról szóló 4/2004. (I. 13.) FVM rendelet módosításáról

A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről és az ezzel összefüggő törvénymódosításokról szóló 2003. évi LXXIII. törvény 45. §-a (2) bekezdésének c) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. §

(1) Az egyszerűsített területalapú támogatások és a vidékfejlesztési támogatások igényléséhez teljesítendő „Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot”, illetve a „Helyes Gazdálkodási Gyakorlat” feltételrendszerének meghatározásáról szóló 4/2004. (I. 13.) FVM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 2. §-a az alábbi (3)–(5) bekezdésekkel egészül ki:

„(3) A támogatható területre, illetve állatállományra vonatkozó szempontok teljesítését a Rendelet 4. számú mellékletét képező táblázat pontrendszere alapján kell értékelni. A táblázat tartalmazza az egyes szempont teljesítése, illetve nem teljesítése esetén adandó pontszámot, attól is függően, hogy a nem teljesítést hány alkalommal állapították meg, és az milyen mértékű volt.

(4) Ha a szempontok teljesítése esetén a programban elérhető és az elért pontszám különbségének a programban elérhető pontszámhoz viszonyított százalékos aránya nem nulla, és

a) az legfeljebb 10%, akkor a mezőgazdasági termelőnek figyelmeztető levelet kell küldeni;

b) az legfeljebb 20%, akkor az adott évi támogatási összegből 10%-ot le kell vonni;

c) az legfeljebb 30%, akkor az adott évi támogatási összegből 20%-ot le kell vonni;

d) az legfeljebb 50%, akkor az adott évi támogatási összegből 50%-ot le kell vonni;

e) az legfeljebb 60%, akkor az adott évi támogatási összegből 100%-ot le kell vonni;

f) az meghaladja a 70%-ot, akkor a mezőgazdasági termelőt a programból ki kell zárni.

(5) A táblázatban megjelölt egyes esetekben az elért pontszámtól függetlenül a mezőgazdasági termelő az adott gazdálkodási évben az érintett (P1), vagy valamennyi (P2) parcella után nem jogosult támogatásra, illetve a mezőgazdasági termelőt a programból ki kell zárni (P3)."

(2) A Rendelet 1. számú melléklete helyébe e rendelet 1. számú melléklete lép.

(3) A Rendelet 2. számú melléklete helyébe e rendelet 2. számú melléklete lép.

(4) A Rendelet kiegészül e rendelet 3. számú mellékletével.

(5) A Rendelet kiegészül e rendelet 4. számú mellékletével.

2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

Dr. Németh Imre s. k.,
földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

1. számú melléklet a 156/2004. (X. 27.) FVM rendelethez

[1. számú melléklet a 4/2004. (I. 13.) FVM rendelethez]

A „Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot” biztosításának előírásai

Szempont	Előírás
1. Talajerózió	- Erózióknak kitett területeken, tavaszi vetésű növények vetéséig talajfedettség biztosítása. - Erózióval veszélyeztetett területeken szintvonalas talajművelés alkalmazása. - Erózió ellen kialakított teraszok megőrzése. - Tizenkettő százaléknál nagyobb lejtésű területen kapás kultúrák termesztése tilos. - Természetes talajvédelmet szolgáló meglévő zöld sávok (sövények, táblaszegélyek stb.) megőrzése. - Talaj megnyitását eredményező művelést követően talajlezáró művelet alkalmazása.
2. Talaj szervesanyag-tartalma	- Betakarítást követő tarlóhántás, illetve tarlóápolás alkalmazása. - A tarló égetése tilos.
3. Talajszerkezet	- Termőföld hasznosításának megfelelő gépek, eszközök alkalmazása. - A termőföld művelése, a nedvességtartalomnak megfelelő művelési és menetszám mellett úgy történjen, hogy a talajszerkezet romlása, tömörödése elkerülhető legyen. - Periodikus (öt évente egyszer) mélyművelés alkalmazása.
4. Művelés minimális szintje	- Szántóterületek művelésben tartása, gyommentes állapot biztosítása mellett. - A tájképet alkotó természetes elemek megőrzése. - Biztosítani kell a természetes gyepterületek megőrzését. - A mezőgazdasági területeken a hasznosítás szempontjából nem kívánatos lágy- és fásszárú növények megtelepedését és terjedését meg kell akadályozni. - A gyepterületen a megfelelő állatsűrűséggel kell biztosítani az alul-, illetve túllegeltetés elkerülését, vagy legalább évente egyszeri tisztító kaszálást kell végezni.

2. számú melléklet a 156/2004. (X. 27.) FVM rendelethez

[2. számú melléklet a 4/2004. (I. 13.) FVM rendelethez]

A „Helyes Gazdálkodási Gyakorlat” előírásai

Szempon	Előírás
1. Szántóföldi növénytermesztés	1. Monokultúras termesztés alkalmazása nem lehetséges, kivéve az élő takarmánynövényeknél, a méhlegelőnél és a zöldtrágyázás céljából vetett növények esetében. 2. A vetésforgó kialakításában a következő irányelveket kell figyelembe venni: a) cukorrépa, cékla, takarmányrépa, burgonya, lóbab, szója és csillagfűt négyévente csak egyszer kerülhet ugyanarra a táblára; b) napraforgó ötévente egyszer kerülhet ugyanarra a táblára; c) legalább ötévente egyszer pillangós vagy zöldtakarmány növényt kell termeszteni a vetésváltásban, beleértve a másodvetést is; d) száraz borsó hétévente csak egyszer termeszthető; e) kukoricát csak alacsony nitrogénigényű növény követhet; f) két nem élő pillangós növény termesztése között minimum két év szünetet kell tartani; g) lucerna után nem következhet egyéb pillangós növény, illetve lucerna után az utóveteménynek jelentős nitrogénigényűnek kell lenni; h) szója, napraforgó és olajrepe nem követhetik egymást; i) a vetésforgóban a kalászosok és a kukorica együttes részaránya nem haladhatja meg a hetvenöt százalékot. 3. A mechanikus gyomirtást a gyomok virágzása előtt el kell végezni. 4. Évente eltérő mélységű talajművelés alkalmazása. 5. A szalmabálákat egy hónapon belül le kell hordani a területről a betakarítást követően.
2. Gyepgazdálkodás	1. Szarvasmarha, juh, kecske, döm- és gímszarvas, szamár, ló és bivaly (egyéb állat nem legeltethető) esetében az állatsűrűség mértéke nem haladhatja meg: – az 1,8 állategység/hektár értéket a nem nitrátérzékeny területeken; – az 1,4 állategység/hektár értéket a nitrátérzékeny területeken. 2. A bálázást és a széna lehordását legfeljebb egy hónapon belül el kell végezni. 3. Gyepek égetése tilos. 4. A legeltetési időszak végén tisztító kaszálást kell végezni minden évben. 5. A téli legeltetés tilos. 6. Minden gépi munkát a gyepterület károsítása nélkül kell végezni.
3. Tápanyag-gazdálkodás	1. Ötévente szűkített talajvizsgálat (pH, humusztartalom, K_A, vízdoldható összes só, $CaCO_3$, NO_2+NO_3, P_2O_5, K_2O). 2. Tisztított szennyvíz, szennyvíziszap, hígtrágya kijuttatás és talajjavítás a talajvédelmi hatóság engedélye alapján végezhető, betartva a vonatkozó jogszabályban foglalt előírásokat. 3. A gazdálkodó a nitrogéntrágyázás során nem lépheti túl a kedvezőtlen és nem kedvezőtlen adottságú, továbbá a nitrátérzékeny és nem nitrátérzékeny területekre megadott határértékeket (lásd a kiegészítő táblázatot).

Szempon	Előírás
	4. A nitrátérzékeny területeken az akcióprogram előírásait kötelező betartani [a 49/2001. (IV. 3.) Korm. rendelet 8. § (1)–(3) bekezdései, illetve 9. § (1)–(2) és (4) bekezdésében foglaltak mellett]. 5. A nem nitrátérzékeny területeken az alábbi előírásokat kell betartani: a) Meredekebb lejtésű területeken trágyát kijuttatni csak azonnali bedolgozás mellett lehet. b) Trágya nem juttatható ki felszíni víztől, forrástól, emberi fogyasztásra, illetve állatok itatására szolgáló kúttól tíz méteres sávban, valamint hűlámtereken, parti sávokban és vízjárta területeken. c) Gyors hatású, könnyen oldódó nitrogéntrágya, trágyalé, hígtrágya betakarítás után csak akkor juttatható ki a szántóterületre még az adott évben, ha a trágyázás és a megfelelő talajfedettséget biztosító növény vetése közötti idő nem több mint tizennégy nap. d) Tilos a trágya kijuttatása december 1. és február 15. között. Nem juttatható ki trágya fagyott (a talaj öt centiméter vagy annál nagyobb mélységig tartósan fagyott), vízzel telített, összefüggő hótakaróval borított talajra. e) A gazdálkodó istállótrágyát csak szigetelt alapú, a csurgalékvíz összegyűjtésére szolgáló gyűjtőcsatornával és aknával ellátott, legalább nyolc havi trágyamennyiség tárolására alkalmas trágyatelepen, hígtrágyát legalább négy havi trágyamennyiség tárolására alkalmas szigetelt tartályban, medencében tárolhat. A nem nitrátérzékeny területen az állattartó gazdálkodónak a híg- és istállótrágya tárolókra vonatkozó előírásokat az alábbi határidőktől kezdődően kell teljesíteni az akcióprogram előírásainak megfelelően: – hígtrágya tároló 50 állategység/gazdaság felett 2006. január 1-jétől; – hígtrágya tároló 50 állategység/gazdaság alatt 2010. január 1-jétől; – istállótrágya tároló 50 állategység/gazdaság felett 2010. január 1-jétől; – istállótrágya tároló 50 állategység/gazdaság alatt 2014. január 1-jétől.
4. Növényvédelem	1. A mezőgazdasági tevékenység során kizárólag hatóságilag engedélyezett növényvédő szert és termésmenővelő anyagot lehet felhasználni a technológiai és a felhasználásra való jogosultsági előírások maradéktalan betartása mellett. Növényvédő szert emberi és állati tartózkodásra, valamint élelmiszer és takarmány tárolására szolgáló helyiségtől elkülönített és biztonságosan zárható raktárban vagy szekrényben, tűz- és robbanásveszélyt kizáró, egészséget és környezetet nem veszélyeztető módon szabad tárolni [a növényvédő szerek forgalomba hozatalának és felhasználásának engedélyezéséről, valamint a növényvédő szerek csomagolásáról, jelöléséről, tárolásáról és szállításáról szóló 89/2004. (V.15.) FVM rendelet előírásai szerint]. 2. Tilos növényvédő szert tárolni egy kilométeres távolságon belül a) a Balaton, a Velencei-tó, a Tisza-tó és a fürdőzésre kijelölt vizek partvonalának teljes hosszában, b) a vízművek, víznyerőhelyek védőterületén belül. 3. Gondoskodni kell a növényvédelemi tevékenység során kiürült csomagoló burkolatok, göngyölegek szakszerű összegyűjtéséről, kezeléséről, ártalmatlanításáról (vonatkozó jogszabálynak megfelelően). 4. A növényvédelmi tevékenység során csak megfelelő műszaki állapotú növényvédelmi gépek és növényvédő szer kijuttatására szolgáló berendezések használhatók.

Szempon	Előírás
5. Természet- és tájvédelem (a védett területeken és az Érzékeny Természeti Területek célprogramoknál)	1. A gazdálkodónak kerülni kell a természetes vagy természet közeli élőhelyek károsítását a mezőgazdasági tevékenység (kiszántás, trágyázás vagy vegyszerezés, tájelemek elmozdítása stb.) során is. 2. A gazdálkodónak kerülni kell a gazdaság területén elhelyezkedő történelmi és építészeti szempontból értékes műemlékek és területek károsítását, rongálását a mezőgazdasági tevékenység során. 3. A gazdálkodó nem változtathatja meg a kialakított parcella méretet. 4. Melioratív meszezés, drénezés és öntözés nem engedélyezett. 5. Csak természetvédelmi szempontból kedvező kaszálási módszerek és technológiák alkalmazhatók (kaszálás a tábla közepétől kifelé haladva, a táblaszegélyeket utoljára kell lekaszálni). 6. Ideiglenes vagy állandó épületek létesítését csak az illetékes Nemzeti Park Igazgatóságának jóváhagyásával lehetséges. 7. Az illetékes Nemzeti Park Igazgatóság szakembereinek bevonásával egyedileg kell meghatározni a kaszálás időpontját az ex lege védett lápokon. 8. A meglévő fasorokat, erdősávokat, idős fákat meg kell őrizni. 9. A természetvel kapcsolatos technológiai munkálatok során bármilyen depónia (trágyaszarvas, bálakazal, szalmakazal stb.) csak a művelt területen hozható létre. 10. Fokozottan védett madárfajok fészkeinek megtalálása esetén a gazdálkodónak haladéktalanul értesíteni kell az illetékes Nemzeti Park Igazgatóság szakembereit. 11. Az állatok éjjeli szálláshelyének kialakításánál csak természetes anyagokat lehet (fa, nád) felhasználni. 12. A pásztorok szálláshelyének kialakítását tájba illően, a hagyományos építészeti anyagok és módszerek felhasználásával kell elvégezni. 13. A tókák, belvizes foltok megőrzése kötelező.
6. Állattartás	1. A gazdálkodónak az állattartás során gondoskodnia kell az állat számára olyan életkörülmények biztosításáról, amelyek megfelelnek az állat fájának, fajtájának, nemének, korának jellemző fizikai, élettani, tenyésztési, viselkedési és szociális sajátosságainak, valamint egészségi állapotának. 2. Az állat etetése és itatása során csak olyan takarmányt és ivóvizet, illetve egyéb itatásra alkalmas folyadékot szabad felhasználni, amely az állat, illetve közvetve az ember egészségét nem veszélyezteti. 3. Az állattartó köteles állatának rendszeres állatorvosi ellátásáról gondoskodni. 4. Az állattartónak az állatok tartása, szállítása és forgalmazása során gondoskodnia kell az állategészségügyi, állatvédelmi és környezetvédelmi előírások betartásáról.
7. Talajerózió	1. Erózióknak kitett területeken, tavaszi vetésű növények vetéséig talajfedettség biztosítása. 2. Erózióval veszélyeztetett területeken szintvonalas talajművelés alkalmazása. 3. Erózió ellen kialakított teraszok megőrzése. 4. Tizenkét százaléknál nagyobb lejtésű területen kapás kultúrák termesztése tilos. 5. Természetes talajvédelmet szolgáló meglévő zöld sávok (sövények, táblaszegélyek stb.) megőrzése. 6. Talaj megnyitását eredményező művelést követően talajlezáró művelet alkalmazása.

Szempon	Előírás
8. Talaj szervesanyag-tartalma	1. Betakarítást követő tarlóhántás, illetve tarlóápolás alkalmazása. 2. A tarló égetése tilos.
9. Talajszerkezet	1. Termőföld hasznosításának megfelelő gépek, eszközök alkalmazása. 2. A termőföld művelése a nedvességtartalomnak megfelelő művel- és metszszám mellett úgy történjen, hogy a talajszerkezet romlása, tömörödése elkerülhető legyen. 3. Periodikus (ötévente egyszer) mélyművelés alkalmazása.
10. A művelés minimális szintje	1. Szántóterületek művelésben tartása, gyommentes állapot biztosítása mellett. 2. A tájképet alkotó természetes elemek megőrzése. 3. Biztosítani kell a természetes gyepterületek megőrzését. 4. A mezőgazdasági területeken a hasznosítás szempontjából nem kívánatos lágy- és fásszárú növények megtelepedését és terjedését meg kell akadályozni. 5. A gyepterületen a megfelelő állatsűrűséggel kell biztosítani az alul-, illetve túllelgetés elkerülését, vagy legalább évente egyszeri tisztító kaszálást kell végezni.
11. A gazdaság területének rendben tartása	1. A gazdálkodónak a gazdaságot és annak környezetét rendben, hulladékmentesen kell tartani a vonatkozó jogszabályban foglalt előírásoknak megfelelően. 2. A gazdálkodónak gondoskodni kell a használatában lévő gazdasági utak jó állapotának fenntartásáról, valamint a csapadékos idő okozta úthibák kijavításáról.
12. Kötelező nyilvántartások	1. A gazdálkodónak a mezőgazdasági parcellán végzett tevékenységeiről naprakész nyilvántartást kell vezetni az FVM által rendszeresített nyomtatványon, a gazdálkodási naplóban, amely tartalmazza a tápanyag-gazdálkodásra vonatkozó részleteket is. 2. A gazdálkodónak a gazdálkodása során felhasznált növényvédő szerekéről, valamint azokkal kapcsolatos tevékenységéről permetezési naplót kell vezetnie. 3. A gazdálkodónak az állattartás során vezetnie kell az állategészségügyi, illetve állatjóléti jogszabályokban részletezett nyilvántartásokat. 4. A gazdálkodónak a nyilvántartásokat és azok dokumentációit legalább a vállalt agrár-környezetgazdálkodási célprogramnak megfelelő időtartamig meg kell őrizni.

Kiegészítő táblázat a 2. számú melléklethez

Hektáronként kiadható maximális nitrogén (N) hatóanyag mértékei különböző adottságú és érzékenyséű területeken

(Mértékegység: kg/ha)

Kedvezőtlen Adottságú Térségekben				Nem Kedvezőtlen Adottságú Térségekben			
nitrátérzékeny területen		nem nitrátérzékeny területen		nitrátérzékeny területen		nem nitrátérzékeny területen	
kiadható maximális N (kg/ha)	ebből: kiadható maximális szerves eredetű N (kg/ha)	kiadható maximális N (kg/ha)	ebből: kiadható maximális szerves eredetű N (kg/ha)	kiadható maximális N (kg/ha)	ebből: kiadható maximális szerves eredetű N (kg/ha)	kiadható maximális N (kg/ha)	ebből: kiadható maximális szerves eredetű N (kg/ha)
170	170	200	200	220	170	300	300

Megjegyzés: Ha az előírt talajvizsgálatokon alapuló tápanyag-gazdálkodási terv az adott területre vonatkozóan a fenti határértékeket meghaladó mennyiségben határozná meg a hektáronként kiadható nitrogén hatóanyag mennyiséget, akkor is a táblázatban megadott mértékig lehet nitrogén hatóanyagot kijuttatni a termőföldre.

3. számú melléklet a 156/2004. (X. 27.) FVM rendelethez

[3. számú melléklet a 4/2004. (I. 13.) FVM rendelethez]

Állategység (ÁE) számítási táblázat

Állatfajok megnevezése	Mennyiség (db)	Állategység (ÁE)
Kérődzők		
szarvasmarha/bivaly		
borjú 6 hónapos korig	1	0,4
6–24 hónapos korú növendék	1	0,6
24 hónaposnál idősebb állat	1	1
juh (vegyes korcsoport)	1	0,15
kecske (vegyes korcsoport)	1	0,15
dámszarvas (vegyes korcsoport)	1	0,15
gímszarvas (vegyes korcsoport)	1	0,3
Sertésfélék		
tenyészkoca malacok nélkül	1	0,5
malac 25 kg-ig	1	0,03
hízósertés 25–110 kg	1	0,2
kan	1	0,5
Lófélék		
ló (vegyes korcsoport)	1	1
öszvér, szamár (vegyes korcsoport)	1	0,6
Baromfifélék		
pecsenyetyúk és kakas, valamint gyöngytyúk és kakas (vegyes korcsoport)	1	0,01
tojótyúk és kakas (vegyes korcsoport)	1	0,02
pulyka (vegyes korcsoport)	1	0,03
Vízisárnyasok		
lúd (vegyes korcsoport)	1	0,03
kacsa (vegyes korcsoport)	1	0,02
Egyéb állatok		
nyúl (vegyes korcsoport)	1	0,02

Az állategység a különböző állatfajok állományának együttes számbavételére alkalmas egyenérték. Az állategység, mint mérőszám a Nemzeti Vidékfejlesztési Terven belül az állatok létszámához kötött (állatállomány alapú) támogatások igénylésére és kifizetésére, valamint a gazdálkodók által szolgáltatott adatok egységes feldolgozására és ellenőrzésére szolgál.

4. számú melléklet a 156/2004. (X. 27.) FVM rendelethez

[4. számú melléklet a 4/2004. (I. 13.) FVM rendelethez]

A Helyes Gazdálkodási Gyakorlatra vonatkozó előírások ellenőrzési szempontjai

Ellenőrzési szempontok	A szempont teljesítése esetén adandó pontérték	Az előírástól való eltérés, illetve annak mértéke	Eltérés esetén adandó pontérték		
			Első alkalom	Második alkalom	Többszöri alkalom
Helyes Gazdálkodási Gyakorlat					
1. Szántóföldi növénytermesztés					
Monokultúrás termesztés alkalmazása nem lehetséges, kivéve az évelő takarmánynövények, méhlegelő vagy zöldtrágya céljából vetett növények esetében	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án nem tartották be az előírást	9	8	7
		Az összterület több, mint 20%-án nem tartották be az előírást	8	7	5
A vetésforgó irányelveit nem tartották be a támogatás időtartama alatt	10	A gazdálkodási napló és a jelenlegi vetésszerkezet alapján az előírt vetésforgó irányelveit nem tartották be	8	7	5
Csak mechanikus gyomirtás engedélyezett, amit a gyomok virágzása előtt el kell végezni	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án nem tartották be az előírást	9	8	7
		Az összterület több, mint 20%-án nem tartották be az előírást	8	7	5
Évente eltérő mélységű talajművelés alkalmazása	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án nem tartották be az előírást	9	8	7
		Az összterület több, mint 20%-án nem tartották be az előírást	8	7	5
A szalmabálákat egy hónapon belül le kell hordani a területről a betakarítást követően	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án nem tartották be az előírást	9	8	7
		Az összterület több, mint 20%-án nem tartották be az előírást	8	7	5
2. Gyepgazdálkodás					
Szarvasmarha, juh, kecske, gím- és dámszarvas, szamár, ló és bivaly (egyéb állat nem legeltethető) esetében az állatsűrűség mértéke nem haladhatja meg az 1,8, illetve nitrátérzékeny területeken az 1,4 állategység/ha értéket	10	Az állatsűrűség meghaladta az 1,8, de nem lépte túl a 2,0 értéket, illetve nitrátérzékeny területeken az állatsűrűség meghaladta az 1,4, de nem lépte túl az 1,6 állategység/ha értéket	8	7	5
		Az állatsűrűség a 2,0, illetve nitrátérzékeny területeken az 1,6 állategység/ha értéket is meghaladta	7	5	4

Ellenőrzési szempontok	A szempont teljesítése esetén adandó pontérték	Az előírástól való eltérés, illetve annak mértéke	Eltérés esetén adandó pontérték		
			Első alkalom	Második alkalom	Többszöri alkalom
A bálázást és a széna lehordását legfeljebb egy hónapon belül el kell végezni	10	A széna lehordása csak a kaszálást követő 40 napon túl történt meg, ugyanakkor a késedelem indoka elfogadható volt	8	7	5
		A széna lehordása nem történt meg a kaszálást követő 40 napon túl sem	7	5	4
Gyepek égetése tilos	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án nem tartották be az előírást	8	7	5
		Az összterület több, mint 20%-án nem tartották be az előírást	7	5	4
A legeltetési időszak végén tisztító kaszálást kell végezni minden évben	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án nem történt tisztító kaszálás	9	8	7
		Az összterület több, mint 20%-án nem történt tisztító kaszálás	8	7	5
A téli legeltetés tilos	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án nem tartották be az előírást	9	8	7
		Az összterület több, mint 20%-án nem tartották be az előírást	8	7	5
Minden gépi munkát a gyepterület károsítása nélkül kell végezni	10	A gyepterület kevesebb, mint 20%-án károsodott a gépi munkavégzés következtében	9	8	7
		A gyepterület több, mint 20%-án károsodott a gépi munkavégzés következtében	8	7	5
3. Tápanyag-gazdálkodás					
5 évente szűkített talajvizsgálat megléte (pH, humusztartalom, K _A , vízdoldható összes só, CaCO ₃ , NO ₂ +NO ₃ , P ₂ O ₅ , K ₂ O)	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-a esetében nem rendelkezik talajvizsgálati eredményekkel	8	7	5
		Az összterület több, mint 20%-a esetében nem rendelkezik talajvizsgálati eredményekkel	7	5	4
Tisztított szennyvíz, szennyvíziszap kijuttatás a talajvédelmi hatóság engedélye alapján végezhető, betartva a vonatkozó jogszabályban foglalt előírásokat	10	Engedély nélküli szennyvíz, szennyvíziszap kijuttatás történt	7	5	4
Hígrágya kijuttatás a talajvédelmi hatóság engedélye alapján végezhető, betartva a vonatkozó jogszabályban foglalt előírásokat	10	Engedély nélküli hígrágya kijuttatás történt	7	5	4

Ellenőrzési szempontok	A szempont teljesítése esetén adandó pontérték	Az előírástól való eltérés, illetve annak mértéke	Eltérés esetén adandó pontérték		
			Első alkalom	Második alkalom	Többszöri alkalom
Talajjavítás a talajvédelmi hatóság engedélye alapján végezhető, betartva a vonatkozó jogszabályban foglalt előírásokat	10	A talajjavítás engedély nélkül, vagy nem az előírásoknak megfelelően történt	8	7	5
A gazdálkodó a nitrogén trágyázás során nem lépheti túl a kedvezőtlen és nem kedvezőtlen adottságú, továbbá a nitrátérzékeny és nem nitrátérzékeny területekre megadott határértékeket	10	A kijuttatott N hatóanyag mennyisége meghaladja a határértéket	7	5	4
A nitrátérzékeny területeken az akcióprogram előírásait kötelező betartani	10	Nem tartották be az akcióprogram előírásait	6	P2	P3
A nem nitrátérzékeny területeken az alábbi előírásokat kell betartani:					
Meredekebb lejtésű területeken trágyát kijuttatni csak azonnali bedolgozás mellett lehet	10	Nem tartották be az előírást	7	5	4
Trágya nem juttatható ki felszíni víztől, forrástól, emberi fogyasztásra, ill. állatok itatására szolgáló kúttól 10 m-es sávban, valamint hullámtereken, parti sávokban és vízjárta területeken	10	Nem tartották be az előírást	7	5	4
Gyors hatású, könnyen oldódó nitrogéntrágya, trágyalé, hígtrágya betakarítás után csak akkor juttatható ki a szántóterületre még az adott évben, ha a trágyázás és a megfelelő talajfedettséget biztosító növény vetése közötti idő nem több, mint 14 nap	10	A trágyázás és a megfelelő talajfedettséget biztosító növény vetése között eltelt idő több volt, mint 14, kevesebb, mint 20 nap	8	7	5
		A trágyázás és a megfelelő talajfedettséget biztosító növény vetése között eltelt idő több volt, mint 20 nap	7	5	4
Tilos a trágya kijuttatása december 1-je és február 15-e között	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-a esetében történt trágya kijuttatás a tiltott időszakban	8	7	5
		Az összterület több, mint 20%-a esetében történt trágya kijuttatás a tiltott időszakban	7	5	4
Nem juttatható ki trágya fagyott (a talaj 5 cm, vagy annál nagyobb mélységig tartósan fagyott), vízzel telített, összefüggő hótakaróval borított talajra	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án nem tartották be az előírást	8	7	5
		Az összterület több, mint 20%-án nem tartották be az előírást	7	5	4
A gazdálkodó istállótrágyát csak szigetelt alapú, a csurgalékvíz összegyűjtésére szolgáló gyűjtőcsatornával és aknával ellátott, legalább 8 havi trágyamennyiség tárolására alkalmas trágyatelepen tárolhat	10	A trágya tárolása trágyatelepen történik, de a telep paraméterei kisebb mértékben eltérnek a megadottaktól, apróbb hiányosságok előfordulnak	8	7	5
		A trágya tárolása teljesen szabálytalanul történik	7	5	4

Ellenőrzési szempontok	A szempont teljesítése esetén adandó pontérték	Az előírástól való eltérés, illetve annak mértéke	Eltérés esetén adandó pontérték		
			Első alkalom	Második alkalom	Többszöri alkalom
A gazdálkodó hígtrágyát csak legalább 4 havi trágyamennyiség tárolására alkalmas szigetelt tartályban, medencében tárolhat	10	A hígtrágya tárolása szigetelt tartályban történik, de a tartály paraméterei kisebb mértékben eltérnek a megadottaktól, apróbb hiányosságok előfordulnak	8	7	5
		A hígtrágya tárolása teljesen szabálytalanul történik	7	5	4
4. Növényvédelem					
A mezőgazdasági tevékenység során kizárólag hatóságilag engedélyezett növényvédő szert és termésnövelő anyagot lehet felhasználni a technológiai és a felhasználásra való jogosultsági előírások maradéktalan betartása mellett	10	Nem tartották be az előírást	6	P2	P3
Növényvédő szert emberi és állati tartózkodásra, valamint élelmiszer és takarmány tárolására szolgáló helyiségtől elkülönített és biztonságosan zárható raktárban, vagy szekrényben, tűz- és robbanásveszélyt kizáró, egészséget és környezetet nem veszélyeztető módon szabad tárolni; 89/2004. (V. 15.) FVM rendelet alapján	10	Nem tartották be az előírást	7	5	4
Tilos növényvédő szert tárolni egy kilométeres távolságon belül – a Balaton, a Velencei-tó, a Tisza-tó, a fürdőzésre kijelölt vizek partvonalának teljes hosszában – és a vízművek, víznyerő helyek védőterületén belül	10	Nem tartották be az előírást	7	5	4
Gondoskodni kell a növényvédelmi tevékenység során kiürült csomagoló burkolatok, göngyölegek szakszerű összegyűjtéséről, kezeléséről, ártalmatlantításáról	10	Nem tartották be az előírást	7	5	4
A növényvédelmi tevékenység során csak megfelelő műszaki állapotú növényvédelmi gépek és növényvédő szer kijuttatására szolgáló berendezések használhatók	10	A növényvédelmi gépek műszaki állapota kisebb hiányosságokat mutat, ugyanakkor a hiányosságok olyan mértékűek, hogy nem vezetnek környezetterheléshez	8	7	5
		Egyes növényvédelmi gépek olyan rossz műszaki állapotban vannak, a hiányosságok olyan mértékűek, amelyek már egyértelműen környezetterheléshez vezethetnek	7	5	4

Ellenőrzési szempontok	A szempont teljesítése esetén adandó pontérték	Az előírástól való eltérés, illetve annak mértéke	Eltérés esetén adandó pontérték		
			Első alkalom	Második alkalom	Többszöri alkalom
5. Természet- és tájvédelem (a védett természeti területeken és a meghirdetett ÉTT célprogramoknál)					
A gazdálkodónak kerülni kell a természetes vagy természet közeli élőhelyek károsítását a mezőgazdasági tevékenység (kiszántás, trágyázás vagy vegyszerezés, tájelemek elmozdítása stb.) során is	10	A természetes vagy természet közeli élőhelyek a tevékenységek során minimális mértékben károsodtak, de károsodás csak a gazdálkodással összefüggő indokolt esetben következett be	7	5	4
		A természetes vagy természet közeli élőhelyek a tevékenységek során indokolatlan esetekben is károsodtak	6	P2	P3
A gazdálkodónak kerülni kell a gazdaság területén elhelyezkedő történelmi és építészeti szempontból értékes műemlékek és területek károsítását, rongálását a mezőgazdasági tevékenység során	10	A gazdaság területén elhelyezkedő történelmi és építészeti szempontból értékes műemlékek és területek szemmel láthatóan károsodtak a gazdálkodási tevékenység során	8	7	5
Melioratív meszezés nem engedélyezett	10	A meszezés az összterületnek kevesebb, mint 10%-át érintette	9	8	7
		A meszezés az összterületnek több, mint 10%-át érintette	8	7	5
Drénezés nem engedélyezett	10	A drénezés az összterületnek kevesebb, mint 10%-át érintette	9	8	7
		A drénezés az összterületnek több, mint 10%-át érintette	8	7	5
Öntözés nem engedélyezett	10	Az öntözés az összterületnek kevesebb, mint 10%-át érintette	9	8	7
		Az öntözés az összterületnek több, mint 10%-át érintette	8	7	5
Csak természetvédelmi szempontból kedvező kaszálási módszerek és technológiák alkalmazhatók (kaszálás a tábla közepétől kifelé haladva, a táblaszegélyeket utoljára kell lekaszálni)	10	A természetvédelmi szempontból előírt kaszálási technológiák nem kerültek betartásra	7	5	3
Ideiglenes vagy állandó épületek létesítése csak az illetékes Nemzeti Park Igazgatóság jóváhagyásával lehetséges	10	A gazdálkodó az épületek kialakításakor az engedélyben szereplő paraméterektől kissé eltért	9	8	7
		A gazdálkodó engedély nélkül alakított ki épületet vagy épületeket a területen	8	7	5

Ellenőrzési szempontok	A szempont teljesítése esetén adandó pontérték	Az előírástól való eltérés, illetve annak mértéke	Eltérés esetén adandó pontérték		
			Első alkalom	Második alkalom	Többszöri alkalom
Az illetékes Nemzeti Park Igazgatóság szakembereinek bevonásával egyedileg kell meghatározni a kaszálás időpontját az ex lege védett lápokon	10	Az illetékes Nemzeti Park Igazgatóság szakemberei a kaszálás időpontjának meghatározásába be lettek vonva, de a gazdálkodó a megállapított dátumoktól eltért	8	7	5
		Az illetékes Nemzeti Park Igazgatóság szakemberei a kaszálás időpontjának meghatározásába nem lettek bevonva	7	5	4
A meglévő fasorokat, erdősávokat, idős fákat meg kell őrizni	10	Kisebb kivágások történtek, de az elvégzett munkálatok nem okoztak jelentős, minőségi változást	8	7	5
		A fasoroknak több, mint 10%-a indokolatlanul, pótlás nélkül került kivágásra	7	5	4
A természetessel kapcsolatos technológiai munkálatok során bármilyen depónia (trágyaszarvas, bálakazal, szalmakazal stb.) csak a művelt területen hozható létre	10	Elhanyagolható területnagyságon (100 m ² alatt), nem tartós jelleggel a művelt területen kívül is létesítettek depóniát, ugyanakkor az igénybe vett területen komolyabb szennyeződés nem történt	9	8	7
		Jelentős területnagyságon (100 m ² felett) vagy tartós jelleggel a művelt területen kívül is létesítettek depóniát, ebből kifolyólag esetleg komolyabb szennyeződés is történt	8	7	5
Fokozottan védett madárfajok fészkeinek megtalálása esetén a gazdálkodónak haladéktalanul értesíteni kell az illetékes Nemzeti Park Igazgatóság szakembereit	10	Az illetékes Nemzeti Park Igazgatóság szakembereit nem, vagy csak késve értesítették, ugyanakkor a fészkekben nem keletkezett kár	8	7	5
		Az illetékes Nemzeti Park Igazgatóság szakembereit nem értesítették, és a fészkekben kár keletkezett	7	5	4
Az állatok éjjeli szálláshelyének kialakításánál csak természetes anyagokat (fa, nád) lehet felhasználni	10	Az éjjeli szálláshelyek kialakításánál jelentős mennyiségű mesterséges anyagot is felhasználtak	8	7	5
A pásztorok szálláshelyének kialakítását tájba illően, a hagyományos építészeti anyagok és módszerek felhasználásával kell elvégezni	10	A pásztorok szálláshelyének kialakítása nem az előírt módon történt	8	7	5
Tókák, belvizes foltok megőrzése kötelező	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án nem tartották be az előírást	8	7	5
		Az összterület több, mint 20%-án nem tartották be az előírást	7	5	4

Ellenőrzési szempontok	A szempont teljesítése esetén adandó pontérték	Az előírástól való eltérés, illetve annak mértéke	Eltérés esetén adandó pontérték		
			Első alkalom	Második alkalom	Többszöri alkalom
6. Állattartás					
A gazdálkodónak az állattartás során gondoskodnia kell az állat számára olyan életkörülmények biztosításáról, amelyek megfelelnek az állat fájának, fajtájának, nemének, korának jellemző fizikai, élettani, tenyésztési, viselkedési és szociális sajátosságainak, valamint egészségi állapotának	10	Az állatok számára biztosított életkörülmények a vonatkozó állatjóléti előírásoknak nem felelnek meg	8	7	5
Az állat etetése és itatása során csak olyan takarmányt és ivóvizet, illetve egyéb itatásra alkalmas folyadékot szabad felhasználni, amely az állat, illetve közvetve az ember egészségét nem veszélyezteti	10	Az állatok etetése, itatása során szemmel látható szabálytalanságok történtek	8	7	5
Az állattartó köteles állatának állatorvosi ellátásáról rendszeresen gondoskodni	10	Az állatok nem állnak rendszeres állatorvosi ellenőrzés alatt (az állatorvosi igazolások hiányoznak)	8	7	5
Az állattartónak az állatok tartása, szállítása és forgalmazása során gondoskodnia kell az állategészségügyi, állatvédelmi és környezetvédelmi előírások betartásáról	10	Nem tartották be az előírást	7	5	4
7. Talajerózió					
Erózióknak kitett területeken, tavaszi vetésű növények vetéséig talajfedettség biztosítása	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án nem tartották be az előírást	9	8	7
		Az összterület több, mint 20%-án nem tartották be az előírást	8	7	5
Erózióval veszélyeztetett területeken szintvonalas talajművelés alkalmazása	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án nem tartották be az előírást	9	8	7
		Az összterület több, mint 20%-án nem tartották be az előírást	8	7	5
Erózió ellen kialakított teraszok megőrzése	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án nem tartották be az előírást	9	8	7
		Az összterület több, mint 20%-án nem tartották be az előírást	8	7	5
12%-nál nagyobb lejtésű területen kapás kultúrák termesztése tilos	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án nem tartották be az előírást	9	8	7
		Az összterület több, mint 20%-án nem tartották be az előírást	8	7	5

Ellenőrzési szempontok	A szempont teljesítése esetén adandó pontérték	Az előírástól való eltérés, illetve annak mértéke	Eltérés esetén adandó pontérték		
			Első alkalom	Második alkalom	Többszöri alkalom
Természetes talajvédelmet szolgáló meglévő zöld sávok (sövények, táblaszegélyek stb.) megőrzése	10	A táblaszegélyek, zöld sávok kevesebb, mint 20%-a, indokolt gazdálkodással kapcsolatos okok miatt megszüntetésre került, ugyanakkor ebből kifolyólag eróziós problémák nem keletkeztek	9	8	7
		A táblaszegélyek, zöld sávok kevesebb, mint 20%-a, indokolatlanul megszüntetésre került, ennek következtében a területek eróziós veszélyeztetettsége nőtt	8	7	5
Talaj megnyitását eredményező művelést követően talajlezáró művelet alkalmazása szükséges	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án nem tartották be az előírást	9	8	7
		Az összterület több, mint 20%-án nem tartották be az előírást	8	7	5
8. Talaj szervesanyag tartalma					
Betakarítást követő tarlóhántás, illetve tarlóápolás alkalmazása	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án nem tartották be az előírást	9	8	7
		Az összterület több, mint 20%-án nem tartották be az előírást	8	7	5
A tarló égetése tilos	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án nem tartották be az előírást	8	7	5
		Az összterület több, mint 20%-án nem tartották be az előírást	7	5	4
9. Talajszerkezet					
Termőföld hasznosítási irányának megfelelő gépek, eszközök alkalmazása	10	Kisebb, a talajszerkezetre különösebb veszélyt nem jelentő hiányosságok előfordulnak	9	8	7
		A meglévő erő- és munkagépek nem teszik lehetővé a termőföld hasznosítási irányának megfelelő talajművelést, azok használata a talajszerkezet károsodásához vezethet	8	7	5
A termőföld művelése a nedvességtartalomnak megfelelő művelet- és menetszám mellett történjen úgy, hogy a talajszerkezet romlása, tömörödése elkerülhető legyen	10	A talajszerkezet egyértelműen a nem megfelelő művelésnek köszönhetően tömörödött, leromlott szerkezetű	7	5	4

Ellenőrzési szempontok	A szempont teljesítése esetén adandó pontérték	Az előírástól való eltérés, illetve annak mértéke	Eltérés esetén adandó pontérték		
			Első alkalom	Második alkalom	Többszöri alkalom
Mélyművelés egyszeri elvégzése az ötéves időszak alatt	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án nem tartották be az előírást	9	—	—
		Az összterület több, mint 20%-án nem tartották be az előírást	8	—	—
10. Művelés minimális szintje					
Szántóterületek művelésben tartása, gyommentes állapot biztosítása	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án nem tartották be az előírást	9	8	7
		Az összterület több, mint 20%-án nem tartották be az előírást	8	7	5
A tájképet alkotó természetes elemek megőrzése	10	Csak minimális mértékben, a területen folyó mezőgazdasági munkák szempontjából nézve különösen indokolt esetben történt változtatás a természetes tájelemekben	9	8	7
		A tájképet alkotó természetes elemekben jelentős változtatások történtek	8	7	5
Biztosítani kell a természetes gyepterületek megőrzését	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án nem tartották be az előírást	9	8	7
		Az összterület több, mint 20%-án nem tartották be az előírást	8	7	5
A mezőgazdasági területeken a hasznosítás szempontjából nem kívánatos lágy- és fásszárú növények megtelepedését és terjedését meg kell akadályozni	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án nem tartották be az előírást	9	8	7
		Az összterület több, mint 20%-án nem tartották be az előírást	8	7	5
A gyepterületen a megfelelő állatsűrűséggel kell biztosítani az alul-, illetve túllegeltetés elkerülését	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án nem tartották be az előírást	9	8	7
		Az összterület több, mint 20%-án nem tartották be az előírást	8	7	5
A gyepterületen legalább évente egyszeri tisztító kaszálást kell végezni	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án nem tartották be az előírást	9	8	7
		Az összterület több, mint 20%-án nem tartották be az előírást	8	7	5

Ellenőrzési szempontok	A szempont teljesítése esetén adandó pontérték	Az előírástól való eltérés, illetve annak mértéke	Eltérés esetén adandó pontérték		
			Első alkalom	Második alkalom	Többszöri alkalom
11. A gazdaság területének rendben tartása					
A gazdálkodónak a gazdaságot és annak környezetét rendben, hulladékmentesen kell tartani a vonatkozó jogszabályban foglalt előírásoknak megfelelően	10	A gazdálkodás rendezetlen, szemetes körülmények között zajlik, a vonatkozó jogszabályban foglalt előírásokat nem tartják be	7	5	4
A gazdálkodónak gondoskodni kell a használatában lévő gazdasági utak jó állapotának fenntartásáról, valamint a csapadékos idő okozta úthibák kijavításáról	10	Az összterület kevesebb, mint 20%-án nem tartották be az előírást	9	8	7
		Az összterület több, mint 20%-án nem tartották be az előírást	8	7	5
12. Kötelező nyilvántartások					
A gazdálkodónak a mezőgazdasági parcellán végzett tevékenységeiről gazdálkodási naplót kell vezetni, amely tartalmazza a tápanyag-gazdálkodásra vonatkozó részleteket is	10	A meglévő gazdálkodási napló tartalmaz apróbb pontatlanságokat, de azok a gazdálkodás egészének a szakmai nyomonkövetését és megítélhetőségét nem akadályozzák	7	5	4
		A gazdálkodó nem vezet gazdálkodási naplót	6	P2	P3
A gazdálkodónak a gazdálkodása során felhasznált növényvédő szerekről, valamint azokkal kapcsolatos tevékenységéről permetezési naplót kell vezetnie	10	A meglévő permetezési napló tartalmaz apróbb pontatlanságokat, de azok a növényvédő szerek felhasználásának szakmai nyomonkövetését és megítélhetőségét nem akadályozzák	7	5	4
		A gazdálkodó nem vezet permetezési naplót	6	P2	P3
A gazdálkodónak az állattartás során vezetnie kell az állategészségügyi, illetve állatjóléti jogszabályokban részletezett nyilvántartásokat (állatlétszám, elhullások és azok okai, alkalmazott kezelések, állatállományváltozás adatai stb.)	10	A meglévő nyilvántartás tartalmaz apróbb pontatlanságokat, de azok az állategészségüggyel, állatjóléttel kapcsolatos tevékenységek szakmai nyomonkövetését és megítélhetőségét nem akadályozzák	8	7	5
		A gazdálkodó nem vezet az állategészségügyi, ill. az állatjóléti jogszabályokban meghatározott tevékenységekről nyilvántartást	7	5	4
A gazdálkodónak a nyilvántartásokat és azok dokumentációit legalább a vállalt agrár-környezetgazdálkodási célprogramnak megfelelő időtartamig meg kell őriznie	10	Apróbb hiányosságok előfordulnak, de azok a gazdálkodás egészének szakmai megítélését nem akadályozzák	9	8	7
		A gazdálkodó nem, vagy alig őrzi meg a gazdálkodással kapcsolatos nyilvántartásokat és azok dokumentációit, azokból a gazdálkodás egészének szakmai megítélése nem lehetséges	8	7	5

III. rész HATÁROZATOK**Az Országgyűlés határozatai****Az Országgyűlés
108/2004. (X. 27.) OGY
határozata**

**az egyének védelméről a személyes adatok
gépi feldolgozása során,
Strasbourgban, 1981. január 28-án kelt
Egyezménynek a felügyelő hatóságokról
és a személyes adatok országhatárokat átlépő
áramlásáról szóló,
Strasbourgban, 2001. november 8-án kelt
Kiegészítő Jegyzőkönyvének megerősítéséről***

Az Országgyűlés a Kormány előterjesztésére

1. megerősíti az egyének védelméről a személyes adatok gépi feldolgozása során, Strasbourgban, 1981. január 28-án kelt Egyezménynek a felügyelő hatóságokról és a személyes adatok országhatárokat átlépő áramlásáról szóló, Strasbourgban, 2001. november 8-án kelt Kiegészítő Jegyzőkönyvét;

2. felkéri a Magyar Köztársaság elnökét, hogy a megerősítő okiratot aláírásával és pecsétjével ellátva adja ki;

3. felhatalmazza a külügyminisztert, illetve az általa meghatalmazott személyt, hogy az Európa Tanács főttitkáránál helyezze letétbe a megerősítésről szóló okiratot.

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Dr. Füle István s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Németh Zsolt s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

* A határozatot az Országgyűlés a 2004. október 25-i ülésnapján fogadta el.

**Az Országgyűlés
109/2004. (X. 27.) OGY
határozata**

**az Országgyűlés bizottságainak létrehozásáról,
tisztviselőinek és tagjainak megválasztásáról szóló
20/2002. (V. 16.) OGY határozat módosításáról***

Az Országgyűlés bizottságainak létrehozásáról, tisztviselőinek és tagjainak megválasztásáról szóló 20/2002. (V. 16.) OGY határozat a következők szerint módosul:

Az Országgyűlés

a Költségvetési és pénzügyi bizottságba

Kovács Tibor helyett

Kékesi Tibort,

a Külügyi bizottságba

Hárs Gábor helyett

dr. Kozma Józsefet,

a Mezőgazdasági bizottságba

Pásztóhy András helyett

Göggös Zoltánt,

a Szociális és családügyi bizottságba

Korózs Lajos helyett

Török Zsoltot,

a bizottság alelnökévé,

az Alkotmány- és igazságügyi bizottságba

dr. Balsai István helyett

Herényi Károlyt,

* A határozatot az Országgyűlés a 2004. október 25-i ülésnapján fogadta el.

az Egészségügyi bizottságba

dr. Csicsay Claudius Iván helyett

dr. Kökény Mihályt,

az Emberi jogi, kisebbségi és vallásügyi bizottságba

Kocsi László helyett

Tóth Gyulát,

az Európai ügyek bizottságába

Csige Tamás helyett

dr. Vastagh Pált,

dr. Tompa Sándor helyett

dr. Dávid Gyulát,

a Gazdasági bizottságba

Gazda László helyett

dr. Tompa Sándort,

Kovács Tibor helyett

Keller Lászlót,

az Idegenforgalmi bizottságba

Pál Tibor helyett

dr. Nagy Imrét,

Szabados Tamás helyett

Csige Tamást,

az Ifjúsági és sportbizottságba

Keller László helyett

Török Zsoltot,

az Informatikai és távközlési bizottságba

Török Zsolt helyett

Burány Sándort,

a Költségvetési és pénzügyi bizottságba

Kékesi Tibor helyett

Kovács Tibort,

a Kulturális és sajtó bizottságba

Tóth Gyula helyett

Gy. Németh Erzsébetet,

a Külügyi bizottságba

Bán Imre helyett

Hagyó Miklóst,

dr. Kozma József helyett

Hárs Gábort,

Szücs Erika helyett

Szabados Tamást,

a Mezőgazdasági bizottságba

Göggös Zoltán helyett

Gazdag Jánost,

a Nemzetbiztonsági bizottságba

Hárs Gábor helyett

dr. Csicsay Claudius Ivánt,

dr. Horváth Balázs helyett

dr. Csáky Andrást,

az Oktatási és tudományos bizottságba

Burány Sándor helyett

Nagy Nórá,

az Önkormányzati bizottságba

Nagy Nóra helyett

Pál Tibort,

a Rendészeti bizottságba

Juhász Gábor helyett

Pál Tibort,

a Szociális és családügyi bizottságba

Gazdag János helyett

Kapás Zsoltot,

Török Zsolt helyett

Szűcs Erikát,

a Területfejlesztési bizottságba

Hagyó Miklós helyett

Bán Imrét,

Szabados Tamás helyett

Gazda Lászlót,

az Ügyrendi bizottságba

dr. Hende Csaba helyett

Karsai Pétert

a bizottság tagjává

megválasztja.

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Dr. Füle István s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Németh Zsolt s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

**Az Országgyűlés
110/2004. (X. 27.) OGY
határozata**

**Balla György országgyűlési képviselő mentelmi
ügyében***

A Magyar Köztársaság Országgyűlése *Balla György* országgyűlési képviselő mentelmi jogát a Szolnoki Városi Bíróság 2.B.1272/2004/2. számú megkeresésével érintett ügyben nem függeszti fel.

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Dr. Füle István s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Németh Zsolt s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

**Az Országgyűlés
111/2004. (X. 27.) OGY
határozata**

**Végh László országgyűlési képviselő mentelmi
ügyében****

A Magyar Köztársaság Országgyűlése *Végh László* országgyűlési képviselő mentelmi jogát a Legfőbb Ügyész KF.5188/2004/3-4-I. számú megkeresésével érintett ügyben felfüggeszti.

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Dr. Füle István s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Németh Zsolt s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

* A határozatot az Országgyűlés a 2004. október 25-i ülésnapján fogadta el.

** A határozatot az Országgyűlés a 2004. október 25-i ülésnapján fogadta el.

Az Alkotmánybíróság határozatai

Az Alkotmánybíróság 40/2004. (X. 27.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országgyűlés országos népszavazás elrendeléséről szóló határozata ellen benyújtott kifogások tárgyában – *dr. Bihari Mihály* és *dr. Kiss László* alkotmánybíró párhuzamos indokolásával, valamint *dr. Holló András* és *dr. Kukorelli István* alkotmánybíró különvéleményével – meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országgyűlés 82/2004. (IX. 15.) OGY határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság az Országgyűlés 82/2004. (IX. 15.) OGY határozata ellen elkésetten benyújtott kifogást visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

1. Az Országgyűlés 82/2004. (IX. 15.) OGY határozatával (a továbbiakban: OGY határozat) úgy döntött, hogy elrendeli az országos ügydöntő népszavazást az „Akarja-e, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy kedvezményes honosítással – kérelmére – magyar állampolgárságot kapjon az a magát magyar nemzetiségűnek valló, nem Magyarországon lakó, nem magyar állampolgár, aki magyar nemzetiségét a 2001. évi LXII. törvény 19. § szerinti Magyar igazolvánnyal vagy a megalkotandó törvényben meghatározott egyéb módon igazolja?” kérdésben. A határozat a Magyar Közlöny 2004. évi 129. számában 2004. szeptember 15-i dátummal jelent meg.

A határozat ellen négy magánszemély nyújtott be kifogást.

Egy kifogást 2004. szeptember 22-én, kettőt szeptember 23-án a délelőtti órákban nyújtottak be az Országos Választási Bizottsághoz.

Egy kifogást 2004. szeptember 24-én vett át a Belügyminisztérium Központi Adatfeldolgozó, Nyilvántartó és Választási Hivatala és az szeptember 27-én érkezett az Országos Választási Bizottsághoz.

A kifogásokat az Országos Választási Iroda vezetője 2004. szeptember 22-én, szeptember 23-án és szeptember 28-án küldte meg az Alkotmánybíróságnak.

A kifogásokat a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. §-ának (2) bekezdésében meghatározott nyolc napos határidőn belül, 2004. szeptember 23-án 16.00 óráig lehetett előterjeszteni.

Az Alkotmánybíróság a négy ügyet – tartalmi azonosságokra tekintettel – egyesítette, és az indítványokat egy eljárásban, a Ve. 130. §-a (3) bekezdésének megfelelően soron kívül bírálta el.

A kifogások közül három határidőn belül érkezett. Egy kifogás elkésett, ezért azt az Alkotmánybíróság érdemben ebből az okból nem vizsgálta, az elkésett kifogást visszautasította.

2. Az aláírásgyűjtést követően, a népszavazást elrendelő OGY határozat ellen benyújtott, érdemben elbíráható három kifogás közül az egyiket az Abh.-val már elbírált kifogások benyújtójával azonos személy adta be. A kifogások tartalma az alábbiak szerint foglalható össze:

a) Az OGY határozat sérti a közérdekű adatok megismeréséhez való jogot. Az állampolgárok a népszavazási kezdeményezéssel kapcsolatban semmilyen tájékoztatást nem kaptak, a lakossággal semmilyen közérdekű adatot a kezdeményezés céljairól, előnyeiről, hátrányairól nem közöltek. „Egyes magyar állampolgárok boldog tudatlanságban írták alá az íveket, nem ismerve annak következményeit.” Jelenleg senki nem tudja, hogy mi az egyes pártok, parlamenti képviselők, frakciók álláspontja, az új állampolgárok számára milyen jogokat, kötelezettségeket képzelnek el. Az ismerethiány melletti esetleges igen szavazással kikerül a döntés a lakosság kezéből. Az aláírásgyűjtés, illetve a népszavazás az állampolgárok teljes tájékoztatatlansága, ismerethiánya mellett került, illetve kerül megrendezésre, így ellenkezik az Alkotmány 61. § (1) bekezdésében foglalt előírásokkal.

b) A kérdésben a „a megalkotandó törvényben meghatározott egyéb módon” szövegrész sérti az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség elvét, mivel abból nem derül ki, hogy pontosan milyen feltételek mellett kaphatnak majd magyar állampolgárságot a határon túli magyarok, ezért nem tudják eldönteni, hogy ezekkel a feltételekkel támogassák-e a magyar állampolgárság megadását.

Másrészről az Országgyűlés sem tudja egyértelműen eldönteni, hogy pontosan milyen kötelezettség terheli a törvény megalkotása során, vagyis a magyar nemzetiség „egyéb módon” történő igazolását hogyan szabályozza.

c) Az egyik kifogás szerint nem tartható meg olyan népszavazás, amely alkotmányellenessége miatt fogalmilag nem lehet eredményes. Az Országgyűlés úgy rendelte el a népszavazást, hogy az annak alkotmányos lebonyolításához szükséges jogszabályi feltételek hiányoznak. Ez a

döntés sérti az Alkotmány 70. § (1) bekezdését és a 2. § (2) bekezdését.

Érvelése alátámasztásaként hivatkozott arra, hogy az Alkotmánybíróság 32/2004. (IX. 14.) AB határozatában az Alkotmány 70. § (1) bekezdését sértő, mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet állapított meg, mert az Országgyűlés nem alkotta meg azokat a rendelkezéseket, amelyek a választás napján külföldön tartózkodó, az Alkotmány alapján választójogosultsággal rendelkező állampolgárok számára az országgyűlési képviselők választásán aktív választójoguk gyakorlásának, illetőleg az országos népszavazáson való részvételük módját és garanciáit szabályozzák. Ha az Országgyűlés a mulasztást nem szünteti meg, az a határozat szerint azt eredményezné, hogy „a népszavazások, illetőleg a szükségessé váló időközi választások lebonyolítására – a szabályozás hiányossága miatt – alkotmányellenes helyzetben” kerülne sor.

d) A kifogást benyújtó egyik személy hivatkozott arra is, hogy Alkotmánybíróság nemcsak a népszavazásra bocsátandó kérdés hitelesítése kapcsán született OVB határozat, hanem a népszavazást elrendelő országgyűlési határozat kapcsán is vizsgálhatja azt, hogy a népszavazásra bocsátandó kérdés ellentétes-e az Alkotmánnyal, vagy az érint-e hatályos nemzetközi szerződésből eredő kötelezettségeket.

Semmi nem zárja ki azt, hogy a kérdés hitelesítése és a népszavazás megtartása között újabb nemzetközi kötelezettséget vállaljon az állam. Ez viszont azzal jár, hogy az Alkotmány 7. § (1) bekezdése és az annak részét képező pacta sunt servanda nemzetközi jogi jogelv csak akkor érvényesülhet, ha a nemzetközi kötelezettségekbe ütközést az Alkotmánybíróság a népszavazást elrendelő határozattal szembeni jogorvoslat elbírálása során is vizsgálhatja.

e) A kifogást előterjesztő személy végül előadta, hogy álláspontja szerint a kifogással érintett OGY határozat alapján kitűzött népszavazás – eredményessége esetén – olyan törvény alkotására kötelezné az Országgyűlést, amely ellentétes lenne az Alkotmány 69. § (3) bekezdésében elismert konzuli védelemhez való joggal. A magyar állammal való tényleges kapcsolatban nem álló személyek juthatnának állampolgársághoz, akiknek viszont az állam nem nyújthatna konzuli védelmet, mert ehhez – a Nemzetközi Bíróságnak a Nottebohm-ügyben megfogalmazott álláspontja szerint – az állampolgár és az állam között valódi és szoros kapcsolatnak kell lennie.

3. Az Országgyűlés által elrendelt népszavazás kérdésére vonatkozó népszavazási kezdeményezést a Magyarok Világszövetsége nyújtotta be. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 116/2003. (IX. 18.) OVB határozatában megállapította, hogy a kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ív a hatályos törvényi rendelkezésekben meghatározott formai, valamint a feltett kérdésre vonatkozó tartalmi – alkotmányossági és törvényességi – követelményeknek megfelel, ezért az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát hitelesítette.

Az OVB-nak a népszavazást kezdeményező aláírásgyűjtő íven szereplő kérdést hitelesítő döntését magában foglaló határozata ellen benyújtott kifogások – egyebek között – arra hivatkoztak, hogy

– az aláírásgyűjtő íven szereplő kérdés eredményes népszavazás esetén olyan törvény megalkotására kötelezné az Országgyűlést, amely az állampolgárság megszerzésénél előnyben részesítené a magukat magyar nemzetiségűnek valló és ezt meghatározott módon igazoló személyeket. A 2002. évi III. törvénnyel kihirdetésre került az Európa Tanács keretében, 1997. november 6-án kelt, az állampolgárságról szóló Európai Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény), amelynek 5. Cikke tiltja a diszkriminációt. Az Alkotmány 28/C. §-a (5) bekezdésének b) pontja, valamint az Nsztv. 10. §-ának b) pontja alapján ezért a kérdésben nem tartható népszavazás;

– a kérdés alapján megalkotandó törvény sértene az 1921: XXXIII. tc. által kihirdetett, az Észak-amerikai Egyesült Államokkal, a Brit Birodalommal, Franciaországgal, Olaszországgal és Japánnal, továbbá Belgiummal, Kínával, Kubával, Görögországgal, Nikaraguával, Panamával, Lengyelországgal, Portugáliával, Romániával, a Szerb–Horvát–Szlovén Állammal, Sziámmal és Cseh–Szlovákországgal 1920. évi június hó 4. napján Trianonban kötött békeszerződést (a továbbiakban: békeszerződés). A békeszerződés 61. Cikke szerint azok a személyek, akik olyan területen laktak, amely azelőtt az Osztrák–Magyar Monarchiához tartozott, a magyar állampolgárság kizárásával annak az államnak az állampolgárságát szerezték meg, amely az adott területen az állami főhatalmat gyakorolja. A trianoni béke idézett cikke szerint ezen személyek magyar állampolgárságukat a trianoni béke mint nemzetközi szerződés által, kollektíven veszítették el; állampolgárságuk kollektív visszaszerzése ezért a trianoni békével ellentétes. Ezért az Nsztv. 10. §-ának b) pontja szerint a kérdésben nem lehet népszavazást tartani;

– az állampolgárság megadását kérelmezők között különbséget tevő szabály ellentétben állna az Alkotmány 70/A. §-ának (1) bekezdésével. Bár a megkülönböztetés nem vonatkoznék alapjogra, ésszerű indokot nélkülöz és így sérti az Alkotmány 54. §-ának (1) bekezdésében elismert emberi méltóságot. Ezért az Nsztv. 10. §-ának a) pontja szerint a kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe;

– a kérdés megfogalmazása bonyolult, sok feltételt tartalmaz, nem egyértelmű, és olyan szakkifejezéseket (pl. honosítás) használ, amelyek ismerete a népszavazáson részt vevő választópolgártól nem várható el. Ezért a kérdés nem felel meg az Nsztv. 10. §-a c) pontjának.

Az Alkotmánybíróság az 5/2004. (III. 2.) AB határozatával a – kérdés megengedhetősége körében előterjesztett – kifogásokat elbírálta, azokat nem találta megalapozottnak és az OVB határozatát helybenhagyta.

II.

A kifogások elbírálásánál figyelembe vett jogszabályok:

1. Az Alkotmány érintett rendelkezései:

„2. § (2) A Magyar Köztársaságban minden hatalom a népé, amely a népszuverenitást választott képviselői útján, valamint közvetlenül gyakorolja.”

„28/C. § (2) Országos népszavazást kell tartani legalább 200 000 választópolgár kezdeményezésére.

(3) Ha az országos népszavazást el kell rendelni, az eredményes népszavazás alapján hozott döntés az Országgyűlésre kötelező.”

2. A Ve. érintett rendelkezései:

„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.

(2) Az Országgyűlés népszavazást elrendelő, valamint kötelezően elrendelendő népszavazás elrendelését elutasító határozata elleni kifogást a határozat közzétételét követő nyolc napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani. Az Országos Választási Bizottság a kifogás benyújtásáról haladéktalanul tájékoztatja az Országgyűlés elnökét, a népszavazást elrendelő határozat elleni kifogásról a köztársasági elnököt is.

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

3. Az Nsztv. érintett rendelkezései:

„10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha

a) a kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe,
b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani,

c) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,

d) az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a választási eljárásról szóló törvényben foglalt követelményeknek.”

„13. § (1) A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.

(2) A konkrét kérdést a kezdeményezésben megfogalmazott formában kell népszavazásra bocsátani.”

„14. § (1) A népszavazás elrendelésére irányuló kezdeményezésről a 6. § szerinti bejelentést követően

a) kötelező népszavazás esetén 15,
b) fakultatív népszavazás esetén 30
napon belül kell dönteni.

(2) Az Országgyűlésnek a népszavazás elrendeléséről szóló határozata tartalmazza, hogy a népszavazás ügyszülő vagy véleménynyilvánító, a népszavazásra bocsátott konkrét kérdést, továbbá rendelkezik a népszavazás költségvetéséről.”

„15. § A népszavazás időpontját a köztársasági elnök a jogorvoslati határidő eredménytelen elteltét – jogorvoslat esetén annak elbírálását – követő 15 napon belül tűzi ki.”

„16. § (1) A népszavazást az azt elrendelő országgyűlési határozat közzétételét – jogorvoslat esetén az annak elbírálását – követő 90 napon belüli időpontra kell kitűzni.”

4. A vizsgált OGY határozat szövege:

„Az Országgyűlés az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény rendelkezései szerint megtárgyalta a Magyarok Világszövetsége által benyújtott országos népszavazási kezdeményezést, és arról a 2004. szeptember 13-i ülésén a következők szerint döntött:

Az Országgyűlés az „Akarja-e, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy kedvezményes honosítással – kérelmére – magyar állampolgárságot kapjon az a magát magyar nemzetiségűnek valló, nem Magyarországon lakó, nem magyar állampolgár, aki magyar nemzetiségét a 2001. évi LXII. törvény 19. § szerinti Magyar igazolvánnyal vagy a megalkotandó törvényben meghatározott egyéb módon igazolja?” kérdésben az országos ügyszülő népszavazást elrendeli.

Az országos ügyszülő népszavazás költségvetése:

– hagyományos papír alapú külképviseleti szavazás esetén a költség 2 902 653 ezer forint,

– külképviseleti gépi szavazásnál a költség 3 368 986 ezer forint,

– a külképviseleti szavazás nélkül a költség 2 658 953 ezer forint.

– amennyiben az országos népszavazás napján másik népszavazás megtartására is sor kerül, akkor a külképviseleti szavazás módjától függetlenül 50 millió forint.”

III.

Valamennyi kifogás megalapozatlan.

A jelen ügyben benyújtott kifogások a népszavazást elrendelő OGY határozatot illetően – a lényeges tartalmuk szerint, alkotmányjogi szempontból – kétféle okból kezdeményezik a határozat megsemmisítését.

A kifogások többsége a népszavazásra feltett kérdésre, ezen belül a kérdés alapján a meghozandó törvény tartalmára irányul.

Egyetlen kifogás arra hivatkozik, hogy időközben olyan AB határozat született a népszavazás általános feltételeivel kapcsolatban, amely lényegesen befolyásolja az Országgyűlés és a köztársasági elnök kötelezettségeit a konkrét népszavazási kezdeményezéssel kapcsolatban.

1. Az Alkotmánybíróság elsőként azzal a kérdéssel foglalkozott, hogy a jelen eljárásban, a népszavazási kezdeményezésnek ebben a szakaszában, a kérdést érintő kifogások elbírálásánál hogyan kell eljárnia.

Ennek során alapul vette egy másik, alkotmányjogi szempontból hasonló ügyben hozott, kötelezően elrendelendő népszavazást elrendelő országgyűlési határozattal kapcsolatban a 33/2004. (IX. 28.) AB határozatban (MK 2004/136. 11560. oldal) kifejtetteket.

Ebben az ügyben született első alkalommal döntés olyan kifogásról, amelyet már a hitelesítést elrendelő OVB határozat ellen benyújtott kifogások alapján hozott AB határozat ismeretében, az eredményes aláírásgyűjtés után, a népszavazás elrendelését követően nyújtottak be.

A mondott ügyben a kifogások egyebek között a népszavazásra feltett kérdés időszerűségét, ezzel kapcsolatban értelmezhetőségét vitatták.

Az Alkotmánybíróság az említett AB határozattal lezárt ügyben a népszavazás, a népszavazási eljárás jellegzetességeiből indult ki és – az adott ügyben felmerült egyértelműségi kifogással kapcsolatban – megállapította: az alkotmánybírósági vizsgálat minden esetben arra irányul, hogy az OVB, illetve az Országgyűlés határozata megfelel-e az Alkotmánynak és a vonatkozó jogszabályoknak. Ennek során alapvető szempont az, hogy az Országgyűlésnek végrehajtó, a népszuverenitás érvényre juttatását szolgáló szerepe van a kötelezően elrendelendő népszavazással kapcsolatban a folyamatnak abban a szakaszában, amikor már a népszavazás elrendeléséről kell dönteni.

Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is azt állapította meg, hogy a népszavazásra bocsátandó kérdés alkotmányellenessége, törvényessége az OVB által vizsgálendő és vizsgálható a hitelesítési eljárásban, az Alkotmány és az Nsztv. szabályai szerint. Az OVB döntését követően – a törvényben meghatározott, jogvesztő határidő alatt – bárki számára nyitva áll a lehetőség, hogy a kérdéssel kapcsolatban alkotmányossági és törvényességi aggályait kifejtse, jogorvoslati eljárást kezdeményezzen, a népszavazási kezdeményezést az Alkotmánybíróság döntéséig megakassza.

A kezdeményezésben foglalt kérdés megengedhetőségét – törvényességét és alkotmányszerűségét – illetően az Alkotmánybíróság foglal állást, mindenre kötelezően, erre irányuló kifogás alapján.

Az Alkotmánybíróság döntése a kérdés hitelesítéséről állást foglaló OVB határozatot illetően szükségképpen a döntés meghozatalakor fennálló helyzethez igazodik. Az Alkotmánybíróság azt vizsgálhatja a hitelesítés tárgyában hozott OVB határozat ellen benyújtott kifogás alapján, hogy az OVB döntés a hitelesítésről az Alkotmánynak és a figyelembe veendő más törvénynek, az Nsztv.-nek megfelel-e, a kifogásokban foglalt érvek ellenére.

Az Alkotmánybíróság jogosultságainak értelmezésével kapcsolatban – most már a népszavazást elrendelő határozat ellen benyújtható kifogásokról szóló döntése kereteit illetően, állampolgárok által kezdeményezett népszavazás esetében – jelentősége van annak, hogy az OVB-nak a kér-

dést hitelesítő döntését lényegében bárki kifogással támadhatja meg az Alkotmánybíróság előtt. Ez más megfogalmazásban azt jelenti, hogy ilyen esetben a kérdésre irányuló, de a nyitva álló jogvesztő határidő után előterjesztett, újabb kifogások – elkészttség miatt – nem vizsgálhatók érdemben.

Ennek a megállapításnak hatással kell lennie az elrendelésről szóló OGY határozat ellen benyújtott kifogások elbírálásával kapcsolatos alkotmánybírósági hatáskör értelmezésére is, a jelen esetben kötelezően elrendelendő népszavazással összefüggésben. A kifogások tartalma az, amelynek alapján azokat minősíteni lehet ilyenkor aszerint, hogy azok változatlanul a hitelesítés ellen irányulnak-e vagy az elrendelés alkotmányszerűségét, törvényességét vitatják. Kötelezően elrendelendő népszavazási kezdeményezésnél az olyan kifogásokat, amelyeket tartalmuk szerint a hitelesítés szakaszában lehetett volna előterjesztetni, az Alkotmánybíróságnak el kell utasítania, az OGY határozatot helyben kell hagynia a Ve. 130. § (3) bekezdése alapján.

A népszavazás Alkotmány- és Nsztv.-beli szabályai ugyanis arra irányulnak, hogy aláírásgyűjtésre csakis olyan kérdéssel kapcsolatban kerüljön sor, amely az Alkotmánnyal és az Nsztv.-vel összhangban áll az állampolgárok és az elbírálásban részt vevő szervek szerint. A döntés a hitelesítésről szükségképpen a kérdés megvizsgálásakor fennálló jogi környezethez igazodik, és az alkotmánybírósági jogorvoslatnál is az elbíráláskor fennálló helyzet vehető figyelembe.

Ebből az következik, hogy a népszavazási kérdéssel kapcsolatban – a népszavazás kötelező elrendelését követően benyújtható kifogások alapján – nem vizsgálható érdemben olyan kifogás, amelyet a hitelesítés után is elvben már előterjeszthettek volna, és ez független attól, hogy a kérdést magában foglaló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya hitelesítéséről szóló OVB döntést kifogással az Alkotmánybíróság előtt annak idején megtámadták-e.

Az ilyen kifogások a tartalmuk szerint változatlanul a kérdés népszavazásra bocsáthatóságát illetően foglalkoznak meg alkotmányossági vagy törvényességi kétségeket – márpedig ezeket a kifogásokat, ebben a szakaszban nem, hanem a hitelesítésről szóló OVB döntést követően lehet csak előterjesztetni, meghatározott, jogvesztő határidő alatt.

2. Az Nsztv. az Alkotmány népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló szabályainak 1997. július 30-i módosítását követően, a Ve. 1997. november 6-i hatálybalépése után szabályozta újra az országos népszavazásra és népi kezdeményezésre vonatkozó egyes rendelkezéseket. Ezek az új szabályok érintették az eljárási rendelkezéseket és átalakították a jogorvoslat rendszerét.

Az 52/1997. (X. 14.) AB határozatot (ABH 1997, 331, 332.) követően lehetőség volt népszavazás elrendelésének és a népi kezdeményezés érdemi tárgyalásának elutasítása, valamint a népszavazás lebonyolítására és a szavazás ered-

ményének megállapítására vonatkozó törvényes előírások megsértése miatt az Alkotmánybírósághoz alkotmányossági panaszt benyújtani.

Az új törvények az Alkotmánybíróság hatáskörét a népszavazással kapcsolatban megváltoztatták. A jogorvoslást kifogás benyújtásával lehet keresni, az eljárás két pontján az Alkotmánybíróság előtt, alkotmányossági kérdésben is. A hatályos szabályok értelmében azonban nincs lehetőség a népszavazás lebonyolítására és a szavazás eredményének megállapítására vonatkozó előírások megsértése miatt alkotmányossági kifogás benyújtására, sem a mérlegelés alapján elrendelt, sem a kötelezően elrendelendő népszavazással kapcsolatban.

A Ve. ugyanakkor nem csupán a hitelesítési OVB határozat, hanem a népszavazást elutasító vagy elrendelő OGY határozat ellen is lehetővé teszi kifogás benyújtását az Alkotmánybírósághoz.

Az Alkotmánybíróság kötelezően elrendelendő népszavazásnál – a Ve. 130. § (1) és (2) bekezdése szabályai értelmében – így két alkalommal kerülhet abba a helyzetbe, hogy a kezdeményezés egyes alkotmányossági és törvényességi vonatkozásait illetően állást foglaljon. Ilyen esetben arról van szó, hogy a kérdés hitelesítését követően a megkívánt számú aláírás összegyűlt, az Országgyűlésnek kötelezettsége támadt az üggyöntő népszavazás elrendelésére.

A Ve. szövegszerűen a népszavazási kezdeményezésnek ebben az újabb, az Alkotmánybíróság eljárását tekintve második szakaszában sem korlátozza az Alkotmánybíróságot sem a felülvizsgálat terjedelme, sem a felülvizsgálat okait illetően. A Ve. 130. § (2) bekezdése nem különböztet aszerint, hogy népszavazás kitűzésére állampolgári kezdeményezés alapján vagy a köztársasági elnök, a Kormány, az országgyűlési képviselők egyharmada kezdeményezésére került-e sor. Előbbi esetben az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányának hitelesítésében, így a kérdés vizsgálásában az OVB-nek és az Alkotmánybíróságnak a Ve. 130. § (1) bekezdése alapján már korábban szerepe van.

Az Alkotmánybíróság a Ve. 130. § (2) bekezdése szerinti hatáskörét is alkotmányos feladatára, az állampolgárok által kezdeményezett népszavazási eljárásban betöltött szerepére tekintettel értelmezi.

Az Alkotmánybíróság az egyes alkotmánybírósági hatáskörök gyakorlásánál eddig is saját közjogi státuszából indult ki [lásd pl. az Alkotmány egyes rendelkezéseinek értelmezésére irányuló alkotmánybírósági hatáskörrel mondottakat: 31/1990. (XII. 18.) AB határozat, ABH 1990, 136, 137.; vagy törvényjavaslat alkotmányellenességének előzetes vizsgálatára irányuló hatásköre értelmezését: a 16/1991. (IV. 20.) AB határozat, ABH 1991, 58.].

Különösen figyelemmel volt a Ve. 130. § (2) bekezdésében foglalt hatásköre korlátainál az 52/1997. (X. 14.) AB határozat ama megállapításra, amely szerint „Az állampolgároknak a népszavazással kapcsolatos jogai védelme ér-

dekében a jogbiztonság megköveteli: már az aláírásgyűjtés megkezdése előtt fel kell tártani és el kell dönteni azokat a jogvitákat, amelyek a szóban forgó tárgykör népszavazásra bocsáthatósága, illetőleg a kérdés megfogalmazása kapcsán felmerülhetnek. Nem szabad ugyanis – sem helyi, sem országos népszavazás keretében – kitenni a választópolgárokat annak, hogy csak utólag, az aláírásgyűjtés befejezése után derüljön ki: azt a kérdést, amelynek népszavazásra bocsátását támogatták, nem a törvény által megkövetelt módon fogalmazták meg, illetőleg a tárgykör valamely okból nem képezheti népszavazás tárgyát.” Ez azt jelenti, hogy népszavazás kitűzésére irányuló állampolgári kezdeményezésnél a kérdés hitelesítésével a kezdeményezés első szakasza lezárul.

Az Alkotmánybíróság szerint ugyanakkor elvben nem zárható ki az, hogy a kérdés hitelesítése, majd az aláírásgyűjtés eredményessége és a népszavazás elrendelése után olyan változásra hivatkozva terjesztenek elő kifogást, amelyet sem az OVB a hitelesítéskor – és ha volt alkotmánybírósági eljárás, sem az Alkotmánybíróság a hitelesítés elleni kifogások elbírálása során – nem vehetett figyelembe, és ez a körülmény az elutasító vagy elrendelő OGY határozat ellen benyújtott kifogások alkotmánybírósági elbírálását, minden kétséget kizáróan, érdemben befolyásolhatja. Ilyen körülmény lehet például az Alkotmány módosulása, nemzetközi szerződés hatálybalépése vagy hatályvesztése.

Összeegyeztethetetlen lenne a Ve. 130. § (2) bekezdése szerinti kifogás funkciójával, ha ilyen körülmény tudatában is az Alkotmánybíróság e hatáskörének gyakorlása a formális, például az eljárási szabályok betartásának felülvizsgálatára korlátozódna.

A népszavazás elrendelését vagy a kötelezően elrendelendő népszavazás elutasítását követően benyújtott azokról a kifogásokról, amelyek nem az állampolgárok által kezdeményezett népszavazási kérdésre vonatkoznak, hanem más érveket hoznak fel az Országgyűlés határozata ellen, az Alkotmánybíróság dönt érdemi, tartalmi vizsgálat alapján. Esetről esetre foglal állást az Országgyűlés elrendelő vagy elrendelést elutasító döntéséről, a kifogásokban foglalt tartalomhoz kötötten, a kifogás érveinek vizsgálata alapján.

A Ve. 130. § (2) bekezdésének ez az értelmezése összhangban áll az Alkotmánybíróság 33/2004. (IX. 28.) AB határozata III. 6. pontjában foglaltakkal. Már ebben az ügyben is felmerült a kifogások által hivatkozott „új helyzet” mikénti kezelése a jogorvoslati eljárásban. Az Alkotmánybíróság szerint nem volt megállapítható, hogy – a népszavazásra feltett kérdés tárgyát képező törvény alkotmánybírósági megsemmisítése folytán – új helyzet állt elő [MK 2004/136. szám, 11564. oldal].

3. A jelen ügyben azt lehetett megállapítani, hogy a kifogások többsége – részben már elbírált, részben új, de olyan érvek alapján, amelyeket a hitelesítésről szóló döntést követően is elvileg előterjeszthettek volna – változtat-

lanul a népszavazási kérdés ellen irányul. Ezért a fentiek szerint

– azt a kifogást [I. 2. a) pont], amely szerint az OGY határozat sérti a közérdekű adatok megismeréséhez való jogot a kifogásban előadott, ismertetett indokok alapján; továbbá

– azt a kifogást [I. 2. b) pont], amely szerint a kérdésben a „a megalkotandó törvényben meghatározott egyéb módon” szövegrész sérti az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség elvét; valamint

– azt a kifogást [I. 2. e) pont], amely szerint a népszavazás – eredményessége esetén – olyan törvény alkotására kötelezné az Országgyűlést, amely ellentétes lenne az Alkotmány 69. § (3) bekezdésében elismert konzuli védelemhez való joggal, mert a magyar állammal való tényleges kapcsolatban nem álló személyek juthatnának állampolgársághoz;

a kérdés hitelesítéséről szóló OVB döntést követően elő lehetett volna terjeszteni. A népszavazási kezdeményezés és eljárás ezen szakaszában ezek a kifogások már nem vizsgálhatók.

Az egyik kifogásban [I. 2. d) pont] azonban azzal is érveltek, hogy a hitelesítés és az elrendelés között is, később elvben létrejöhet olyan nemzetközi egyezmény, amelynek fényében a népszavazási kérdésről nem lenne tartható népszavazás. Ez a felvetés megalapozatlan. Az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy ilyen konkrét nemzetközi szerződésre a kifogás benyújtója maga sem hivatkozott. A hitelesítésről szóló OVB határozat ellen benyújtott kifogásokat elbíráló alkotmánybírósági határozatot követően ilyen szerződés eddig nem született. Ezért az Alkotmánybíróság az OGY határozatot ebből az okból támadó kifogást elutasította.

Azt is állították továbbá [I. 2. c) pont], hogy nem tartható népszavazás mindaddig, amíg a választópolgárokat érintő alkotmányellenes helyzet fennáll. A kifogást benyújtó személy a szóban lévő OGY határozatot ugyanazzal az érveléssel támadta, mint a 46/2004. (V. 18.) OGY határozatot: értelmezése szerint az Alkotmánybíróságnak a 32/2004. (IX. 14.) AB határozatára figyelemmel, az Országgyűlés a népszavazást ebben a kérdésben sem rendelkezhetett volna el.

Az Alkotmánybíróság a kifogásnak ezzel az érveléssel összefüggésben, a jelen ügyben az alábbiakat állapítja meg:

Az Országgyűlés 2004. október 18-án elfogadta, az Országgyűlés elnökének sürgősségi kérelmére a köztársasági elnök aláírta és a Magyar Közlöny 2004. október 19-i keltezéssel megjelent 150. száma kihirdette a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény módosításáról szóló 2004. évi XCII. törvényt. A törvény a Ve. szabályait kiegészítette „A külföldön történő szavazás átmeneti szabályai” című XIX. fejezettel. A törvény a 2. § (1) bekezdése értelmében a kihirdetés napján lépett hatályba és a (2) bekezdés alapján 2006. március 31-én veszti hatályát a Ve. XIX. fejezetével együtt.

A 2. § (3) bekezdése kimondja, hogy a törvény rendelkezéseit a hatálybalépését megelőzően elrendelt, de a hatálybalépését követően kitűzött országos népszavazásra akkor kell alkalmazni, ha a törvény hatálybalépésétől a magyarországi szavazás napjáig legalább 20 nap van hátra.

Ennek következtében az a kifogás, amely azért támadta az elrendelésről szóló OGY határozatot, mert állítása szerint a népszavazási szabályokat érintő alkotmányellenes helyzetben nem tartható meg a népszavazás, okafogyottá vált, így ebben a vonatkozásban is az OGY határozat helybenhagyásának volt helye.

Az Alkotmánybíróság – figyelemmel az OGY határozatának Magyar Közlönyben való megjelenésére – elrendelte e határozatának a Magyar Közlönyben való közzétételét.

Dr. Holló András s. k.,

az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Bagi István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Erdei Árpád s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
dr. Harmathy Attila
alkotmánybíró akadályoztatása miatt

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Strausz János s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Tersztyánszkyne
dr. Vasadi Éva s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 957/H/2004.

Dr. Bihari Mihály alkotmánybíró párhuzamos indokolása

A határozat rendelkező részével, amely az Országgyűlés 82/2004. (IX. 15.) OGY határozatát helybenhagyja, illetve az elkésztett benyújtott kifogást visszautasítja, egyetértek. A határozat indokolásával azonban sem egészében, sem részleteiben nem értek egyet.

1. Az Alkotmánybíróság rövid időn belül másodszor hoz határozatot olyan kifogások tárgyában, amelyeket az Országgyűlés népszavazást elrendelő határozata ellen nyújtottak be. Az Országgyűlés 82/2004. (IX. 15.) OGY határozata ellen benyújtott kifogások még inkább alátámasztják azokat az érveket és megállapításokat, amelyeket a 33/2004. (IX. 28.) AB határozathoz fűzött párhuzamos indokolásomban már kifejtettem, és amelyeket a jelen ügy kapcsán is helytállónak tartok. Az Alkotmánybíróságnak

már akkor, de most különösen olyan elvi jelentőségű határozatot kellett volna hoznia, amelyben – a konkrét országgyűlési határozat ellen benyújtott kifogás elbírálásán túl – általános jelleggel meghatározza a Ve. 130. § (2) bekezdésében biztosított hatáskörének tartalmát, vagyis megállapítja az Alkotmánybíróság vizsgálatának tartalmi és formai korlátait. A jelen határozat indokolása álláspontom szerint nem felel meg ennek a követelménynek.

2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 1. § *h*) pontja [„az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik (...) eljárás mindazokban az ügyekben, amelyeket törvény a hatáskörébe utal”] alapján kizárólag a Ve. biztosít hatáskört a népszavazási eljáráshoz kapcsolódóan; mégpedig két helyen, a népszavazási eljárás más-más szakaszában: az OVB határozata, illetve az Országgyűlés egyedi határozata ellen benyújtott kifogás tárgyában. Az Alkotmánybíróságnak – áttekintve a népszavazási eljárás egész menetét – azt kellett volna vizsgálnia, hogy az eljárás két különböző szakaszában öt megillető hatáskörének mi a funkciója; a hatáskör terjedelme azonos-e, illetve ha nem, akkor mennyiben különbözik egymástól, és pontosan mik a korlátai.

a) A népszavazási eljárás folyamatában az Alkotmánybíróság a kifogás jogintézményén keresztül, két alkalommal: a Ve. 130. § (1) bekezdése alapján az aláírásgyűjtő ív hitelesítésével kapcsolatos OVB határozat („hitelesítési kifogás”), illetve a Ve. 130. § (2) bekezdése alapján az Országgyűlésnek a népszavazás elrendelésével kapcsolatos határozata („elrendelési kifogás”) esetében járhat el jogorvoslati fórumként.

b) A Ve. 130. § (1) bekezdése szerinti alkotmánybíróági vizsgálatra – az Alkotmánybíróság 52/1997. (X. 14.) AB határozatában (ABH 1997, 331., a továbbiakban: Abh.) megfogalmazott követelmény alapján – előzetesen, még az aláírásgyűjtés megkezdése előtt sor kell, hogy kerüljön. Eszerint: „[a]z állampolgároknak a népszavazással kapcsolatos jogai védelme érdekében a jogbiztonság megköveteli: már az aláírásgyűjtés megkezdése előtt fel kell tární és el kell döntení azokat a jogvitákat, amelyek a szóban forgó tárgykör népszavazásra bocsáthatósága, illetőleg a kérdés megfogalmazása kapcsán felmerülhetnek. Nem szabad ugyanis – sem helyi, sem országos népszavazás keretében – kitenni a választópolgárokat annak, hogy csak utólag, az aláírásgyűjtés befejezése után derüljön ki: azt a kérdést, amelynek népszavazásra bocsátását támogatták, nem a törvény által megkövetelt módon fogalmazták meg, illetőleg a tárgykör valamely okból nem képezheti népszavazás tárgyát.” (ABH 1997, 331, 343.)

Ebből következően az OVB előzetesen, az aláírásgyűjtő ív hitelesítése során vizsgálja egyrészt azt, hogy a kérdés megfelel-e az alkotmányi követelményeknek. Az Alkotmánybíróság értelmezései alapján a népszavazásból kizárt tárgyköröket nem pusztán az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdése tartalmazza, hanem más tilalmak is levezethetők

magából az Alkotmányból [lásd pl. 25/1999. (VI. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251.; illetve 28/1999. (X. 6.) AB határozat, ABH 1999, 290.]. Az OVB másrészt vizsgálja, hogy a kérdés egyértelmű-e, vagyis az alapján az állampolgár kétség nélkül meg tudja-e állapítani, hogy miről dönt, és az Országgyűlés számára is egyértelmű-e, hogy a döntéshez kapcsolódóan milyen kötelezettségek terhelik. Harmadrészt az aláírásgyűjtő ívnek formailag is meg kell felelnie a Ve.-ben meghatározott feltételeknek.

A Ve. 130. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az OVB döntését vizsgálja felül, mégpedig mind tartalmi, mind formai szempontból. Az Alkotmánybíróság az eljárás ezen szakaszában azt vizsgálja tehát, hogy a kérdés megfelel-e a felsorolt alkotmányossági és törvényi követelményeknek, ezeken belül az egyértelműségi követelménynek. Az Alkotmánybíróság ezenfelül vizsgálhatja az OVB konkrét döntéshozatali eljárásának a törvényességét is.

c) Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban rámutatott arra is, hogy az Alkotmány 28/C. § (2)–(3) bekezdés szerinti kötelező népszavazás „mindegyik eleme az érdekelt választópolgárok »befolyása« alatt áll: a kezdeményezés, a kérdés megfogalmazása és a kikényszeríthetőség is (azzal, hogy megfelelő számú támogató gyűlik össze). Az ügy ura a közvetlen hatalomgyakorlás mindegyik ismérvét tekintve a »nép«. A népszavazás Alkotmányban meghatározott »hatáskörén« [28/C. § (5) bekezdés] belül az Országgyűlésnek nincs lehetősége sem a kezdeményezés, sem a kikényszeríthetőség befolyásolására. Ellenkezőleg: köteles minden »kiszolgáló«, megvalósító cselekményt teljesíteni a szavazás megtartására, majd pedig annak eredménye szerint eljárni. E kötelessége nemcsak a szükséges eljárási tennivalókra terjed ki, hanem magában foglalja a tartózkodást is minden olyan döntéstől vagy mulasztástól, amely befolyásolná vagy megghiúsítaná a független és közvetlen hatalomgyakorlás megvalósítását, s köteles más szerveket is távol tartani ettől. (...) A kezdeményezés támogatottságának teljesülése automatikusan a képviseleti szerv fölé helyezi a közvetlen hatalomgyakorlást. Az Országgyűlés az adott népszavazási kérdés tekintetében végrehajtói szerepbe kerül, s azt kell biztosítania, hogy a közvetlen hatalomgyakorlás eljárását ne fenyegetse semmi, egészen az eredményes népszavazásig, amikor ez a kötelessége tartalmira fordul (ti. a döntés végrehajtására). Mivel a »szabad tárgyakon« belül az eljárás uralkodik a közvetlen hatalomgyakorlás alkotmányi szabályaiban, védelmének az eljárás egészére ki kell terjednie, attól kezdve, hogy a kezdeményezés megindul.” (ABH 1997, 331, 340, 341.)

Ebből az következik, hogy ha a megfelelő számú aláírást összegyűjtötték, – az Alkotmány 28/C. § (2) bekezdése alapján – az Országgyűlés köteles elrendelni a népszavazást, mégpedig szó szerint ugyanabban a kérdésben, amelyre az aláírásokat összegyűjtötték [Nsztv. 13. § (2) bekezdése]. Az Országgyűlésnek tehát sem arra nincs

lehetősége, hogy a kérdést módosítsa, sem arra, hogy vizsgálja: a kérdés megfelel-e az alkotmányi, illetve törvényi követelményeknek.

d) Az Alkotmánybíróság a Ve. 130. § (2) bekezdésében meghatározott hatáskörében nem az OVB, hanem az Országgyűlés határozatát vizsgálja felül, esetlegesen az Országgyűlést utasíthatja új eljárásra. Ebből következően az Alkotmánybíróság e döntés-felülvizsgálati jogköre alapján abban a kérdésben dönthet, hogy az Országgyűlés határozata tartalmazza-e az Nsztv. 14. § (2) bekezdése szerinti kötelező tartalmi elemeket, és hogy 1. az Országgyűlés helyesen állapította-e meg, hogy a népszavazás ügydöntő vagy véleménynyilvánító-e; 2. a kérdés megegyezik-e az aláírásgyűjtő íven szereplő kérdéssel; 3. az Országgyűlés megfelelően rendelkezett-e a népszavazás költségvetéséről. Az Alkotmánybíróság vizsgálhatja továbbá az Országgyűlés konkrét döntéshozatali eljárásnak a törvényességét. Az Alkotmánybíróság a Ve. 130. § (2) bekezdésében biztosított hatáskörében eljárva arról határozhat tehát, hogy az Országgyűlés eljárása és maga a meghozott határozat – a fenti szempontok alapján – törvényes-e. Az Alkotmánybíróság a népszavazási eljárásnak ebben a szakaszában – a népszavazást elrendelő országgyűlési határozat után – az Alkotmány 28/C. § (2) bekezdésében foglalt kötelező erejű rendelkezéseknek van alávetve: az elrendelési kifogás elbírálásakor az elrendelésig tartó eljárást vizsgálva kell meghozni a döntését, de a kérdés tartalmát már nem vizsgálhatja. A kérdés tartalmának (hitelesítésének) a vizsgálata és az országgyűlési határozatnak ezen az alapon való megsemmisítése szöges ellentétben állna az Alkotmány 28/C. § (2) bekezdésével és az Alkotmánybíróság azon korábbi határozataival, amelyek a jogbiztonság elvére hivatkozva előírták, hogy a kérdés hitelesítése (OVB határozata és esetlegesen annak Alkotmánybíróság általi felülvizsgálata) után a kérdés tartalmi vizsgálatára nem kerülhet sor, maga az Országgyűlés is végrehajtó szerepbe kerül.

e) A korábbiakban kifejtettekből következik, hogy magának a kérdésnek az alkotmányossági, törvényességi és tartalmi vizsgálatára a jelen törvényi feltételek mellett kizárólag a hitelesítési szakaszban, az aláírásgyűjtés megkezdése előtt, a Ve. 130. § (1) bekezdése alapján benyújtott kifogás elbírálása során kerülhet sor. Ennek indoka, hogy a választópolgár nem hozható olyan helyzetbe, hogy utólag derüljön ki: alkotmányos joga gyakorlására adott helyzetben nem is lett volna lehetőség. Ezt az Alkotmánybíróság hangsúlyozottan kiemeli a 64/1997. (XII. 17.) AB határozatban: „[a]z Alkotmány 2. §-ának (1) bekezdésében megjelölt jogállamiság szerves részét képező jogbiztonság megköveteli, hogy a törvény létesítsen megfelelő jogintézményt a népszavazási kezdeményezés alapjául szánt kérdések előzetes alkotmányossági vizsgálatára”. (ABH 1997, 331, 332.)

Az Alkotmánybíróság – amennyiben az aláírások összegyűjtése után az OVB ellenőrizte azokat, és megállapított

ta, hogy a népszavazási kezdeményezés érvényes – a népszavazás elrendelésével kapcsolatos országgyűlési határozathoz benyújtott kifogás kapcsán tartalmi vizsgálatot csak a korábbiakban leírt szűk körben végezhet, illetve az Országgyűlés eljárásának törvényességét ellenőrizheti. Az országgyűlési határozat megsemmisítésére akkor van lehetősége, ha az Országgyűlés a döntést adott tartalommal nem hozhatta volna meg, vagy annak valamely eleme nem felel meg a törvényi követelményeknek. Az Alkotmánybíróság a népszavazási eljárás elrendelési szakaszában a Ve. 130. § (2) bekezdése alapján járhat el; az Országgyűlés határozatát, mégpedig egy egyedi országgyűlési határozatot vizsgál; a kifogás funkciója a törvényi szabályok megtartásának ellenőrzése.

f) A Ve. 130. § (2) bekezdése szerint a – bárki által kezdeményezhető – jogorvoslat a népszavazási eljárás elrendelési szakaszában hozott döntés ellen vehető igénybe; e szakasz kezdőidőpontja az OVB ellenőrzésének eredményét tartalmazó döntés Országgyűlésnek való bejelentése. Sem az Alkotmány, sem az Nsztv., illetve a Ve. nem biztosítja az Országgyűlésnek azt a jogot, hogy ebben a szakaszban vizsgálhassa a népszavazási kérdés alkotmányosságát [erre csak az OVB, illetve a Ve. 130. § (1) bekezdése alapján, jogorvoslati fórumként eljárva az Alkotmánybíróság jogosult az eljárás egy korábbi szakaszában]. A Ve. 130. § (3) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság vagy helybenhagyja az Országgyűlés határozatát, vagy megsemmisíti azt, és új eljárásra kötelezi az Országgyűlést. Az Országgyűlés új eljárása a népszavazási eljárás elrendelési szakaszának megismétlése, melynek során az Országgyűlésnek az a kötelezettsége, hogy korrigálja azt az (eljárási) hibát, amelyet előző eljárásában elkövetett, és amiért határozatát az Alkotmánybíróság megsemmisítette. Mivel a megismételt elrendelési eljárásban sem biztosít sem az Alkotmány, sem más törvény az Országgyűlés számára olyan jogot, hogy az aláírásgyűjtő íven szereplő, hitelesített kérdést, illetve annak alkotmányosságát vizsgálja, ezért az Nsztv. 13. § (2) bekezdéséből következően az Országgyűlésnek a népszavazást ismételtén az aláírásgyűjtő íven szereplő kérdésben kell elrendelnie.

Olyan eljárási szabályok sincsenek, melyek értelmében az Országgyűlés visszajuttathatná a népszavazási eljárást abba a szakaszba, amelyben a kérdés alkotmányosságáról dönteni lehet, vagyis a hitelesítés szakaszába. Az ilyen tartalmú szabályok tulajdonképpen annulálnák a korábban összegyűjtött, megfelelő számú aláírást; ez azonban több alkotmányos rendelkezést sértene. Sérülne egyrészt az Alkotmány 2. § (2) bekezdésében foglalt közvetlen hatalomgyakorlás elve (amely megvalósulásakor megelőzi a közvetett hatalomgyakorlást); másrészt a 2. § (1) bekezdésében megfogalmazott jogbiztonság elve; harmadrészt ellentétes lenne az Alkotmány 28/C. § (2) bekezdésének kőgens rendelkezésével is; és ellentétes lenne az Alkotmánybíróság korábbi határozataival és az azokban megfogalmazott követelményekkel.

A Ve. 130. § (2)–(3) bekezdése alapján lefolytatott, megismételt országgyűlési eljárás meg kell, hogy maradjon tehát a népszavazási eljárás elrendelési szakaszában, nem kerülhet vissza egy korábbi – így például a hitelesítési – szakaszba.

Az Alkotmánybíróság korábbi határozataiban leírt követelmények az Alkotmánybíróságra magára is kötelezőek, nevezetesen, hogy a kérdés hitelesítése és az aláírók összegyűjtése, majd ellenőrzése után a „nép” népszavazást kezdeményező akarata kell, hogy érvényesüljön, valamint, hogy az Országgyűlés által elrendelt népszavazást az Alkotmánybíróság sem állíthatja le a kérdés hitelesítési vizsgálata alapján (akár vizsgálta a kérdést az OVB határozata ellen benyújtott hitelesítési kifogás alapján, akár – mivel nem nyújtottak be hitelesítési kifogást – nem). Ez ellentétes lenne az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglalt jogállamiság-jogbiztonság követelményével, amelyet az Alkotmánybíróság hangsúlyozott alkotmányos elvként fogalmazott meg határozataiban. Az Alkotmánybíróságot – önmaga szerepét és funkcióját, valamint döntéshozatalának terjedelmét illetően, a saját maga által leszögezett elvek alapján – kötik ezek a precedensértékű határozatok. Az elrendelési kifogás kapcsán az Alkotmánybíróság hatáskörének ezzel ellentétes értelmezése ellentétes lenne az Alkotmány 28/C. § (2) bekezdésével, ami az Országgyűlésre, de az Alkotmánybíróságra is kötelező, de ellentétes lenne az Alkotmánybíróság 1997-ben hozott, többször hivatkozott határozataival is.

Összefoglalva tehát megállapítható, hogy az Országgyűlés a népszavazás elrendelésekor végrehajtói szerepben van: amennyiben az OVB megállapítja a népszavazási kezdeményezés érvényességét (kellő számú érvényes aláírás), akkor az Országgyűlés az Alkotmány 28/C. § (2) bekezdésének kógens rendelkezése alapján egy „végrehajtási” döntést hoz (népszavazást elrendelő határozat meghozatala), mely döntés során (kifejezett ez irányú hatásköri szabály hiányában) tartalmilag nem vizsgálhatja a kérdést, így annak alkotmányosságát, egyértelműségét sem. Az Nsztv. 14. § (2) bekezdésében foglalt tartalommal meghozott országgyűlési határozattal szemben van lehetőség a kifogás előterjesztésére, e határozat törvényessége kérhető számon az Országgyűlésen. Ehhez képest az Alkotmánybíróság felülvizsgálata is a „végrehajtási” döntésre (az országgyűlési határozatra), ennek a törvényességére kell hogy vonatkozzon, a kérdés tartalma, egyértelműsége sem az Országgyűlés általi „végrehajtási” döntés meghozatala során, sem pedig a kifogás Alkotmánybíróság általi elbírálása során az eljárás ezen szakaszában már nem vizsgálható. Az Alkotmánybíróság maga is a végrehajtási eljárás résztvevőjeként jár el már az elrendelési kifogás alapján, alkotmányos szerepe, funkciója és döntéshozatalának terjedelme – a saját határozatában kifejtett elvek és követelmények szerint – ehhez igazodik. Az Alkotmánybíróság hatásköre sem lehet abszolút – bárhol, bármikor, bármit, bármilyen terjedelemben vizsgálhat, és bármilyen határo-

zatot hozhat –, mert ez ellentétes lenne az Alkotmány 28/C. § (2) bekezdésében előírt rendelkezéssel: országos népszavazást kell tartani legalább 200 000 választópolgár kezdeményezésére.

3. Az Alkotmánybíróság jelen, de már 33/2004. (IX. 28.) AB határozatának, az abban foglalt levezetésnek általános, alkotmányos jogrendszerfejlesztő szerepe kellett volna, hogy legyen azzal, hogy elvi élel és érvénységgel határozza meg az Alkotmánybíróság feladat- és hatáskörét a népszavazási eljáráshoz kapcsolódóan (az Alkotmánybíróság precedensépítő kötelezettsége). A két határozat azonban nem teljes körűen, elvi alapon, az Alkotmánybíróság korábbi határozataira támaszkodva és azokat továbbfejlesztve értelmezi az Alkotmánybíróságnak a Ve. 130. § (2) bekezdésében foglalt hatáskörének terjedelmét, hanem az egyedi ügyek keretei között maradnak. A jelen ügyben hozott határozat és az Alkotmánybíróság 33/2004. (IX. 28.) AB határozatának indokolása több tekintetben is eltér egymástól. Az, hogy a két határozat rendkívül rövid határidőn belül követi egymást, még inkább alátámasztja azt, hogy nem volt helyes a 33/2004. (IX. 28.) AB határozattal elbírált, népszavazás elrendelése tárgyában hozott országgyűlési határozat ellen benyújtott kifogás eseti ügyként kezelése (mint ahogy ez a megoldás most sem célravezető). A népszavazási eljárás részletszabályaival kapcsolatban az Alkotmánybíróságnak hosszú távra, elvi jelleggel meg kellett volna állapítania, hogy – az Alkotmánybíróság eddigi határozataira is tekintettel – melyek azok az alkotmányos keretek, amelyek között a törvényhozónak a két, a népszavazási eljárás során benyújtható kifogás céljának megfelelő, egyértelmű szabályokat meg kell alkotnia.

A Ve. 130. § (1) és (2) bekezdése állapítja meg, hogy a népszavazási eljárások során kifogás nyújtható be, ezt teremti tehát hatáskört az Alkotmánybíróság számára a népszavazási eljárásban való döntéshozatalra. A Ve. szabályai azonban nem rendelkeznek arról, hogy a kifogásnak mik lehetnek a tartalmi elemei. Így a Ve. 130. § (2) bekezdése önmagában nem zárja ki, hogy az Országgyűlés népszavazást elrendelő határozata ellen benyújtott kifogás során az Alkotmánybíróság által maga a kérdés már nem vizsgálható. Ez a jelen [és a 33/2004. (IX. 28.) AB határozathoz fűzött] párhuzamos indokolásban korábban kifejtettek alapján, az Alkotmánybíróság saját hatáskörének értelmezése kapcsán mondható ki, nem pedig úgy, hogy a Ve.-ben a kifogás benyújtására meghatározott jogvesztő határidő elmulasztásából a kifogás tartalmi elemeire nézve is következtetést von le az Alkotmánybíróság. A két fajta kifogás tartalmi különbségeit törvényben kellene szabályozni. Mindezekből következően a határozat többségi indokolása álláspontom szerint *praeter legem* szabályozást tartalmaz, amivel nem tudok egyetérteni.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László alkotmánybíró párhuzamos indokolása

1. A többségi határozat rendelkező részével egyetértek.

2. Egyetértek a határozat indokolásában foglaltak túlnyomó többségével is, tekintettel arra, hogy a III. 2. pontban foglaltakat a 33/2004. (IX. 28.) AB határozathoz fűzött különvéleményemben magam is hangsúlyoztam. E különvéleményben írtak tartalmának megismétlődését látom a többségi határozat alábbi megállapításaiban:

„Az Alkotmánybíróság szerint ugyanakkor elvben nem zárható ki az, hogy a kérdés hitelesítése, majd az aláírás-gyűjtés eredményessége és a népszavazás elrendelése után olyan változásra hivatkozva terjesztenek elő kifogást, amelyet sem az OVB a hitelesítéskor – és ha volt alkotmánybíróági eljárás, sem az Alkotmánybíróság a hitelesítés elleni kifogások elbírálása során – nem vehetett figyelembe, és ez a körülmény az elutasító vagy elrendelő OGY határozat ellen benyújtott kifogások alkotmánybíróági elbírálását, minden kétséget kizáróan, érdemben befolyásolhatja. Ilyen körülmény lehet például az Alkotmány módosulása, nemzetközi szerződés hatálybalépése vagy hatályvesztése.” Magam a 33/2004. (IX. 28.) AB határozathoz fűzött különvéleményemben ilyen körülménynek tekintetem azt is, amikor az eredetileg hitelesített kérdésnek a fele eltűnt azáltal, hogy az eredeti kérdésben szereplő – megsemmisítendőnek ítélt – törvényt az Alkotmánybíróság már megsemmisítette. Nyilvánvaló ugyanis, hogy valóban nem szabad kitenni a választópolgárokat annak, hogy csak utólag, az aláírásgyűjtés befejezése után derüljön ki: azt a kérdést, amelynek népszavazásra bocsátását támogatták, nem a törvény által megkövetelt módon fogalmazták meg [52/1997. (X. 14.) AB határozat, ABH 1997, 343.]. Ennek a követelménynek nem felelhetett meg – álláspontom szerint – az, hogy a népszavazás kezdeményezői akkor is tovább folytatták az aláírások gyűjtését, amikor az eredetileg hitelesített kérdésnek már csak a torzója maradt meg.

A mostani többségi határozat indokolása – számomra úgy tűnik – ezt a korábbi különvéleményemben írt álláspontot erősíti meg, hiszen végkövetkeztetésként – helyesen – azt is hangsúlyozza: „Összeegyeztethetetlen lenne a Ve. 130. § (2) bekezdése szerinti kifogás funkciójával, ha ilyen körülmény tudatában is az Alkotmánybíróság e hatáskörének gyakorlása a formális, pl. az eljárási szabályok betartásának felülvizsgálatára korlátozódna.”

Ilyen „formális” indokolást tartalmazott viszont a 33/2004. (IX. 28.) AB határozat azzal az 52/2001. (XI. 29.) AB határozatból kölcsönvett és hangsúlyozott megállapításával, hogy „az Alkotmánybíróságnak ... a jogorvoslati eljárásban nem feladata annak tisztázása, milyen jogi rendelkezéseket tartalmaz a magyar jog hatályos rendszere a népszavazásra bocsátandó kérdéssel kapcsolatban. [ABH 2001, 399, 403, 404.]” [33/2004. (IX. 28.) AB határozat, MK 2004/136. szám, 11564. oldal.]

A 33/2004. (IX. 28.) AB határozat és a jelenlegi többségi határozat indokolása a Ve. 130. § (2) bekezdésének értelmezése tekintetében – megítélésem szerint – nincs egymással összhangban, ezért a jelenlegi többségi határozat nem is alapulhat a korábbin: gyakorlatilag azokat az indokoláselemeket fogalmazza meg – egyébként helyesen –, amelyeket már a 33/2004. (IX. 28.) AB határozatnál is alapul kellett volna venni.

3. Az eltérő kezelésre (és minősítésre) nem adhat magyarázatot az, hogy az Alkotmánybíróóság „esetről esetre foglal állást az Országgyűlés elrendelő vagy elrendelést elutasító döntéséről, a kifogásokban foglalt tartalomhoz kötötten, a kifogás érveinek vizsgálata alapján”. Az Alkotmánybíróóság hatáskörének ilyen felfogását aggályosnak tartom tekintettel arra, hogy az olyan pozícióba juttathatja, amely egy alkotmányos jogállamban őt sem illeti meg. E hatásköri önértelmezésnek a háttérben kétségkívül az a „zavar” áll, hogy a törvényalkotó 1998-ban lehetővé tette a népszavazást elrendelő országgyűlési határozattal szemben is a bárki által benyújtható kifogást. [Dr. Bihari Mihály alkotmánybíró párhuzamos indoklása a 33/2004. (IX. 28.) AB határozathoz, MK 2004/136. szám 11569. oldal.] Az ilyen kifogások elbírálásához azonban nem az Alkotmánybíróóságnak magának, hanem a törvényalkotónak kell megteremtenie a megfelelő eljárási (hatásköri) szabályokat. A jogbiztonság (s ezen belül a kiszámíthatóság) követelménye az Alkotmánybíróóság eljárásával szemben is felállítható, s ezt a legkevesébbé sem garantálja az, ha saját eljárásának rendjét „esetről esetre” maga állapítja meg.

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István alkotmánybíró különvéleménye

1. Az Alkotmánybíróóság az 5/2004. (III. 2.) AB határozatában már vizsgálta, hogy a magukat magyar nemzetiségűnek vallók kedvezményes honosítását célzó népszavazási kérdés megfelel-e az Alkotmány és a vonatkozó jogszabályok előírásainak. A határozathoz fűzött különvéleményemben azzal érveltem, hogy a kérdés az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés *b)* pontja alapján nem bocsátható népszavazásra, mert a nemzetiségre (nemzeti hovatartozásra) mint egyetlen állampolgárság-szerzési feltételre utalás sérti az Európa Tanács keretében, 1997. november 6-án kelt állampolgárságról szóló Európai Egyezmény 5. cikkében foglalt diszkrimináció-tilalmat. A nemzeti hovatartozásról szóló nyilatkozat önmagában nem alkalmas a polgár és állama közötti szoros, valódi (effektív) kapcsolat létének bizonyítására.

Ugyanebben a különvéleményben utaltam arra a problémára, hogy a népszavazás kezdeményezői nem az országhoz (az államhoz, államterülethez), hanem a nemzethez ki-

vánják kötni az állampolgárság intézményét. Ez pedig nemcsak a fent említett Egyezmény előírásaival áll ellenében, hanem azzal a felfogással is, hogy az állampolgárság a szuverenitás (terület, népesség, főhatalom) klasszikus alkotmányjogi intézménye, amely történetileg nem feltétlenül azonos az adott személy etnikai származásával. Mindezeket továbbra is irányadónak tartom.

2. Ugyancsak fenntartom a 33/2004. (IX. 28.) AB határozathoz fűzött különvéleményemben foglaltakat.

A 33/2004. (IX. 28.) AB határozatban az Alkotmánybíróság először vizsgált népszavazást elrendelő országgyűlési határozatot a Ve. 130. § (2) és (3) bekezdései alapján. E jogszabályi rendelkezéseket értelmezve az Alkotmánybíróság arra a megállapítása jutott, hogy a népszavazást elrendelő országgyűlési határozat elleni kifogás elbírálásakor az Alkotmánybíróságnak az eljárási szabályok betartásának vizsgálatán felül másra nincs hatásköre.

Az e határozathoz csatolt különvéleményben felhívtam a figyelmet arra: az országos népszavazás elrendelésével kapcsolatos országgyűlési határozat alkotmánybíróági vizsgálatának különösen fontos funkciója lehet, ha a népszavazási kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ív hitelesítéséről hozott OVB határozat ellen senki nem élt kifogással, illetve, ha az országgyűlési határozat ellen benyújtott kifogás az Alkotmánybíróság OVB határozatot felülbíró határozatában nem érintett szempontot tartalmaz. Hasonlóan jelentős szerepe lehet az alkotmánybíróági felülvizsgálatnak, ha az OVB a megismételt eljárás során tartalmilag nem az Alkotmánybíróság döntésének megfelelő határozatot hozott, továbbá, ha az Alkotmánybíróságnak a hitelesítési eljárás során hozott döntése után az alkotmányossági, illetve törvényességi szempontból lényeges körülmények jelentős mértékben megváltoztak.

Jelen határozat ez utóbbi szempontot kiragadva rendelkezik úgy, hogy azokról a kifogásokról, amelyek nem a népszavazási kérdésre vonatkoznak, hanem „más érveket” hoznak fel az Országgyűlés határozata ellen, az Alkotmánybíróság „érdemi, tartalmi vizsgálatot” folytat le. A többségi döntés jelen ügyben ilyen érvek tekintetét például az Alkotmány esetleges módosulását, nemzetközi szerződés hatálybalépését vagy hatályvesztését, ha e szempontokat az OVB és az Alkotmánybíróság a hitelesítési eljárás során nem vehette figyelembe.

A határozat megállapítja, hogy a Ve. 130. § (2) bekezdésének ilyen értelmezése összhangban van a 33/2004. (IX. 28.) AB határozat III. 6. pontjában foglaltakkal. Álláspontom szerint viszont a 33/2004. (IX. 28.) AB határozatban a testület nem tekintette a jogorvoslati eljárásban vizsgálható érdemi szempontnak azt az indítványozói kifogást, hogy az Eüsztv. megsemmisítése miatt a kérdés elvesztette egyértelmű jellegét. Ezt támasztja alá a hivatkozott határozatból vett következő idézet is. „6. Az indítványozók arra hivatkoztak, hogy az eredetileg egyértelmű kérdés az Eüsztv. megsemmisítése miatt elvesztette a törvényben megkívánt egyértelmű jellegét. Bár az eljárás fen-

tieken leírt jogorvoslati jellege miatt a vizsgálatnak erre a kérdésre nem kell kiterjednie, az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az Alkotmánybíróságnak már az 52/2001. (XI. 29.) AB határozatban kifejtett álláspontja szerint a jogorvoslati eljárásban nem feladata annak tisztázása, milyen jogi rendelkezéseket tartalmaz a magyar jog hatályos rendszere a népszavazásra bocsátandó kérdéssel kapcsolatban.”

3. Nem értek egyet azzal, ha az Alkotmánybíróság „esetről esetre foglal állást az Országgyűlés elrendelő vagy elrendelést elutasító döntéséről, a kifogásokban foglalt tartalomhoz kötötten, a kifogás érveinek vizsgálata alapján”, a határozatban tovább nem részletezett „más érvek” felmerülésekor.

A kisebb parlamentről szóló népszavazási kérdést vizsgáló 25/2004. (VII. 7.) AB határozathoz csatolt különvéleményemben is jeleztem, hogy ha az eseti mérlegelés elszakad az Alkotmány és a vonatkozó jogszabályok (jelen esetben a Ve.) szövegétől, struktúrájától, valamint az Alkotmánybíróság gyakorlatától [vö. a 33/2004. (IX. 28.) AB határozat], akkor a testület ítélezése kiszámíthatatlanná válik.

A népszavazás megtartása nem függhet az Alkotmánybíróság esetről esetre hozott döntésétől. Az alapvető jogok érvényesülésének egyik legfőbb biztosítója a jog által korlátozott állam léte [6/2001. (III. 14.) AB határozat].

A népszavazás kapcsán sem az Alkotmány, sem pedig más jogszabály, így a Ve. sem korlátozza az Alkotmánybíróság mozgásterét a népszavazást elrendelő országgyűlési határozat felülvizsgálatában. Ebből viszont nem következik, hogy az Alkotmánybíróság szabadon dönthet arról, a kifogások által felvetett kérdések közül melyeket vizsgál meg eljárása során. Mivel hatáskörszűkítést sem az Alkotmány, sem a Ve. 130. §-a nem tartalmaz, az Alkotmánybíróságnak a népszavazást elrendelő országgyűlési határozattal szembeni kifogás elbírálásakor – e kifogás keretein belül – teljeskörűen vizsgálnia kell az országgyűlési határozat alkotmányosságát és törvényességét. Ez biztosíthatja, hogy a népszavazás az Alkotmány és az alkotmányos jogszabályok keretei között maradjon. A hitelesítési eljárás során az Alkotmánybíróság által érdemben már elbírált indítványozói szempontok, mint „ítélt dolgok” határolják be e vizsgálatot.

Álláspontom szerint tehát az Alkotmánybíróságnak jelen ügyben az indítványozóknak az 5/2004. (III. 2.) AB határozatban el nem bírált valamennyi felvetését meg kellett volna vizsgálnia.

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

A különvéleményhez csatlakozom:

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

A Kormány határozatai

A Kormány 1109/2004. (X. 27.) Korm. határozata

Csabai Lászlóné kormány megbízottá történő kinevezéséről szóló 1087/2002. (VI. 7.) Korm. határozat hatályon kívül helyezéséről

1. Csabai Lászlóné kormány megbízottá történő kinevezéséről szóló 1087/2002. (VI. 7.) Korm. határozat hatályát veszti.

2. Ez a határozat a közzététele napján lép hatályba.

A miniszterelnök helyett:

Kiss Péter s. k.,
a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter

A Kormány 1110/2004. (X. 27.) Korm. határozata a Nemzeti Erdőprogramról, 2006–2015.

1. A Kormány elfogadja a Nemzeti Erdőprogram 2006–2015. évi megvalósításának tervét, amelyet az alábbi célprogramok szerint kell végrehajtani:

1. Állami erdőgazdálkodás fejlesztése
2. Magán-erdőgazdálkodás fejlesztése
3. Vidék- és területfejlesztés, erdőtelepítés, erdő-szerkezet-átalakítás
4. Természetvédelem az erdőkben
5. Modern erdővédelem
6. A fenntartható vadgazdálkodás
7. Racionális fahasznosítás
8. Az erdészeti igazgatás
9. Kutatás, oktatás és termelésfejlesztés
10. Az ember és az erdő viszonyának javítása érdekében hatékony kommunikáció az erdőről.

2. A Kormány felhívja

a) a földművelésügyi és vidékfejlesztési minisztert, hogy évente – az érintett miniszterekkel egyetértve – dol-

gozza ki a Nemzeti Erdőprogram megvalósításának éves tervét és annak költségeit az érintett tárcák éves költségvetési előirányzatában tervezzék be;

Felelős: földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter
érintett miniszterek

Határidő: első alkalommal a 2006. évi költségvetés tervezésekor

b) a pénzügyminisztert, hogy a költségvetési törvény tervezeteinek előkészítése során vegye figyelembe az a) pontban foglaltakat.

Felelős: pénzügyminiszter

Határidő: első alkalommal a 2006. évi költségvetés tervezésekor

3. A Nemzeti Erdőprogram 2006–2015. évi megvalósításának terve a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítőben, valamint a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium honlapján kerül közzétételre.

A miniszterelnök helyett:

Kiss Péter s. k.,
a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter

VI. rész KÖZLEMÉNYEK, HIRDETMÉNYEK

A Külügyminisztérium k ö z l e m é n y e a „Pro auxilio civium Hungarorum” emléklakett adományozásáról

A Magyar Köztársaság külügyminisztere 2004 folyamán a 9/2003. (V. 20.) KüM rendelet 5. §-a alapján

PRO AUXILIO CIVIUM HUNGARORUM
emléklakettet

adományozott

a magyar állampolgárok védelméért a Magyar Köztársaság kinevezett tiszteletbeli konzuli tisztviselőjeként megszákítás nélkül tíz éve eredményesen tevékenykedő tiszteletbeli főkonzuloknak és konzuloknak.

Az emléklakettel jutalmazottak:

Modesto Alanís von der Meden Monterrey-i (Mexikói Egyesült Államok) tiszteletbeli konzul,

Ahmad Al-Chihabi Aleppo-i (Szíriai Arab Köztársaság) tiszteletbeli konzul,

Dr. Konrad Peter Annasohn Basel-i (Svájc) tiszteletbeli főkonzul,

Prof. Dr. Carmine Arena Bari-i (Olasz Köztársaság) tiszteletbeli konzul,

Dr. Andrés Bartos La Paz-i (Bolíviai Köztársaság) tiszteletbeli konzul,

Dr. Ekow Fynn-Thompson Accra-i (Ghanai Köztársaság) tiszteletbeli konzul,

Félegyházy-Megyesy Jenő Denver-i (Amerikai Egyesült Államok) tiszteletbeli főkonzul,

Mall Hellam Tallinn-i (Észt Köztársaság) tiszteletbeli konzul,

Konstantinos Konstantinidis Heraklion-i (Görög Köztársaság) tiszteletbeli konzul,

Ago Künnap Tartu-i (Észt Köztársaság) tiszteletbeli konzul,

Günter Marten Schwerin-i (Németországi Szövetségi Köztársaság) tiszteletbeli konzul,

Mahtab H. Mohiuddin Lahore-i (Pakisztáni Iszlám Köztársaság) tiszteletbeli főkonzul,

Veronica Ruttkay Pereira Porto Alegre-i (Brazil Szövetségi Köztársaság) tiszteletbeli konzul,

Alejandro Vázquez Macías Guadalajara-i (Mexikói Egyesült Államok) tiszteletbeli konzul,

José Ureña A. Santo Domingo-i (Dominikai Köztársaság) tiszteletbeli konzul,

Dr. Markus Wanger Vaduz-i (Liechtenstein) tiszteletbeli konzul,

Josef Weiss Jeruzsálem-i (Izrael Állam) tiszteletbeli konzul,

Takuya Yoshida Osaka-i (Japán) tiszteletbeli főkonzul.

Külgyminisztérium

**Tájékoztató
az Országos Érdekegyeztető Tanács
2004. szeptember 17-i üléséről**

1. Az OÉT megtárgyalta a 2004. évi Nemzeti Foglalkoztatási Akciótervet, amely az adott időszakra (2004–2006) vonatkozó, foglalkoztatáspolitikával kapcsolatos intézkedéseket foglalja össze, az Európai Unió foglalkoztatási stratégiájában megjelölt irányokra figyelemmel.

A napirend tárgyalása során megerősítést nyert, hogy a szociális partnereknek – a kidolgozás során tett – észrevételei és javaslatai érdemben felhasználásra kerültek. Kiegészítésként a munkavállalói oldal megfogalmazta a foglalkoztatási ráta dinamikusabb, évi egy százalékos növelé-

sét, illetve a foglalkoztatás rugalmassága mellett a foglalkoztatás biztonságának javítását.

Az Akcióprogram megvalósítása érdekében az OÉT szorgalmazta, hogy fórumain félévente kerüljön sor a munkaerőpiac helyzetének közös, átfogó elemzésére. Javasolta, hogy készüljön összeállítás az OÉT részére a tagállamok foglalkoztatási akcióterveinek hasznosítható tapasztalatairól, valamint hangsúlyozta a foglalkoztatási tárcaközi bizottság munkájában a szociális partnerek megfelelő képviselésének biztosítását.

2. Az OÉT napirendre tűzte a Bér- és Kollektív Megállapodások Bizottsága ajánlását az Ágazati Párbeszéd Bizottságok részére a bértarifa-rendszerek alkalmazásának elősegítésére.

Az OÉT állást foglalt arról, hogy elfogadja az Ágazati Párbeszéd Bizottságok részére a bértarifa-rendszerek alkalmazásának elősegítésére készített bizottsági előterjesztést, és módszertani ajánlásként átadja az ágazati párbeszéd bizottságok részére.

3. Az OÉT megvitatta és elfogadta a Munkaügyi Követítői és Döntőbírói Szolgálat beszámolóját a 2003. szeptember és 2004. szeptember közötti munkájáról.

4. Az OÉT megvitatta és elfogadta a 2004. II. félévi munkaprogramját (melléklet).

*Országos Érdekegyeztető Tanács
Titkársága*

Melléklet

**Az Országos Érdekegyeztető Tanács
2004. második félévi programja**

Az OÉT által megtárgyalandó napirendeket a Kormány 2004. második félévi munkaterve, valamint a munkavállalói és a munkáltatói oldalak javaslatai alapján állítottuk össze. Az összeállításnál figyelembe vettük az OÉT-ban kialakított megállapodásokat, állásfoglalásokat. A munkaprogram II. fejezete tartalmazza a 2002–2004. közötti OÉT megállapodásokból adódó, de még nem lezárt feladatokat.

I.

Július

Konzultáció a magyar gazdaság helyzetéről

Előterjesztő: Gazdaságkutató Intézet – Társadalomkutató Intézet

Konzultáció a 2005. évi adó és költségvetési politikáról

Előterjesztő: pénzügyminiszter

Augusztus

Előterjesztés az Ágazati Párbeszéd Bizottságok működéséről, javaslat a működésüket biztosító Ágazati Párbeszéd Központ létrehozására

Előterjesztő: kormányoldal (FMM)

Előkészítő: Ágazati Tanács

Előterjesztés az üzemi tanács és közalkalmazotti tanács választással kapcsolatos egyes kérdésekről

Előterjesztő: kormányoldal (FMM)

Előkészítő: Munkajogi Bizottság

Javaslat a 2005. évi munkaszüneti napok körüli munkarendről szóló FMM rendelet tervezetére

Előterjesztő: kormányoldal (FMM)

Előkészítő: Munkajogi Bizottság

Szeptember

Ajánlás az Ágazati Párbeszéd Bizottságok részére a bértarifa-rendszerek alkalmazásának elősegítésére

Előterjesztő: kormányoldal (FMM)

Előkészítő: Bér- és Kollektív Megállapodások Bizottsága

Javaslat az Országos Érdekegyeztető Tanács 2004. évi második félévi munkatervére

Előterjesztő: OÉT Titkárság

Előterjesztés az adókról és egyéb költségvetési befizetésekről szóló törvények 2005. évre vonatkozó módosításáról

Előterjesztő: kormányoldal (PM)

Előkészítő: Gazdasági Bizottság

Előterjesztés a Nemzeti Foglalkoztatási Akciótervről

Előterjesztő: kormányoldal (FMM)

Előkészítő: Munkaerőpiaci Bizottság

Beszámoló az MKDSZ elmúlt évi munkájáról

Előterjesztő: MKDSZ igazgatója

Előterjesztés a Magyar Köztársaság 2005. évi költségvetéséről szóló törvényjavaslatról

Előterjesztő: kormányoldal (PM)

Előkészítő: Gazdasági Bizottság

Javaslat a 2005. évi minimálbér összegére és a versenyszféra ajánlott keresetnövelésére

Előterjesztő: kormányoldal és munkavállalói oldal

Előkészítő: Bér- és Kollektív Megállapodások Bizottsága

Előterjesztés a felsőoktatásról szóló törvényjavaslatról

Előterjesztő: kormányoldal (OM)

Előkészítő: Szakképzési Bizottság

Október

Előterjesztés az Általános Fejlesztési Terv elkészítésének koncepciójáról

Előterjesztő: kormányzati oldal (NFH)

Előkészítő: Nemzeti Fejlesztési Terv Bizottság

Előterjesztés a vállalatok és gazdálkodó szervezetek fizetéseképtelenségéről szóló törvényjavaslat koncepciójáról

Előterjesztő: kormányoldal (MEH)

Előkészítő: Gazdasági Bizottság

Előterjesztés az egészségügyi reform következő szakaszáról

Előterjesztő: kormányoldal (ESZCSM, PM)

Előkészítő: Szociális Bizottság

Előterjesztés a Köztársasági Esélyegyenlőségi Programról

Előterjesztő: kormányoldal (EH)

Előkészítő: Esélyegyenlőségi Bizottság

Előterjesztés a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény módosításáról a 2002/14/EK irányelvből eredő jogharmonizációs kötelezettségekre figyelemmel

Előterjesztő: kormányoldal (FMM)

Előkészítő: Munkajogi Bizottság

Előterjesztés a szakképzés távlati fejlesztési stratégiájáról készülő kormányhatározatról

Előterjesztő: kormányoldal (OM)

Előkészítő: Szakképzési Bizottság

Előterjesztés a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásának érdekeltégi és támogatási rendszeréről

Előterjesztő: kormányoldal (FMM)

Előkészítő: Munkaerőpiaci Bizottság

Előterjesztés az iparpolitikáról (iparpolitikai koncepció)

Előterjesztő: kormányoldal (GKM)

Előkészítő: Gazdasági Bizottság

Előterjesztés az Egységes Magyar Munkaügyi Adatbázis működésének tapasztalatairól, a rendszer kiterjesztésének lehetőségeiről

Előterjesztő: kormányoldal (FMM)

Előkészítő: Munkaerőpiaci Bizottság

November

Pályázati kiírás az MKDSZ tagok listájának megújítására

Előterjesztő: MKDSZ igazgató

Előterjesztés a Magyar Köztársaság 2005. évi konvergencia programjáról

Előterjesztő: kormányoldal (PM)

Előkészítő: Gazdasági Bizottság

A Munkaerőpiaci Alap Irányító Testületének beszámolója a 2003. évi munkájáról

Előterjesztő: MAT Titkársága

December

Előterjesztés a Munka Törvénykönyve felülvizsgálatának koncepciójáról

Előterjesztő: kormányoldal (FMM)

Előkészítő: Munkajogi Bizottság

Előterjesztés az üzletszerűen folytatott érdekérvényesítésről (lobbizásról) szóló törvényjavaslatról

Előterjesztő: kormányoldal (IM)

Előkészítő: Munkajogi Bizottság

II.

Korábbi megállapodásokban, illetve korábbi munkaprogramokban szerepelt, de (még) előkészítés alatt álló feladatok:

Javaslat az Országos Érdekegyeztető Tanács Alapszabályára

(OÉT megállapodás, 2002. július 26.)

Felelős: OÉT munkacsoport

Javaslat a munkaügyi ellenőrzés hatékonyságának javítására

(OÉT megállapodás, 2002. november 29.)

Felelős: OÉT munkacsoport

Javaslat a heti munkaidő fokozatos csökkentésének lehetőségéről

(OÉT megállapodás, 2002. november 29.)

Felelős: Bér- és Kollektív Megállapodások Bizottsága

Előterjesztés a társadalombiztosítási alapok felügyeletéről szóló törvényjavaslatról

(Az OÉT 2003. november 23-i megállapodása alapján)

Felelős: Szociális Bizottság

Konzultáció az egészségpénztári rendszer hosszú távú fejlesztésének kérdéseiről

(Az OÉT 2003. november 14-i állásfoglalása alapján)

Felelős: Gazdasági Bizottság

Előterjesztés a táppénzrendszer működési tapasztalatairól

(Az OÉT 2003. november 14-i állásfoglalása alapján)

Felelős: Gazdasági Bizottság

A társadalmi párbeszéd fórumainak és intézményrendszerének áttekintése

(Az OÉT 2004. március 5-én elfogadott feladatterve alapján)

Felelős: OÉT munkacsoport

Tájékoztató az Országos Érdekegyeztető Tanács 2004. szeptember 24-i üléséről

1. A jövő évi bérek tárgyalásához kapcsolódóan a Magyar Nemzeti Bank képviselője tájékoztatást adott a monetáris politika aktuális kérdéseiről, valamint ismertette a jegybank álláspontját az idén és a jövő évben várható főbb makrogazdasági folyamatokról.

2. Az OÉT folytatta a szeptember 13-i ülésén megkezdett konzultációt a 2005. évi adókról, járulékokról, a költségvetési politika prioritásairól és a békekről.

2.1. A 2005. évi adókról, járulékokról és egyéb költségvetési befizetésekről szóló 2005. évi törvénytervezetek vitájában a következő javaslatok, észrevételek hangzottak el.

A munkavállalói oldal konkrét javaslatokat fogalmazott meg a hideg és a meleg étkeztetés munkáltatói támogatása adómentes határai növelésére, az iskolakezdési támogatás összegének növelésére, az évi háromszor 5 ezer forintos jutalmazás összevonhatóságára és utalvány formájában történő felhasználására, az üdülési kedvezmények kiterjesztésére, a napidíj összegének felemelésére, valamint az érdekképviselői szervezetek vállalkozási tevékenységének adómentességére. Változatlanul igényelte a minimálbér adómentességét.

A munkáltatói oldal továbbra sem tudja elfogadni az egészségügyi hozzájárulás csökkentésének javasolt ütemezését, a személyi jövedelemadóban a különadó tételek 25%-os kulcsát, az illetékek növelését, a helyi adóknál az értékhatárok megszüntetését, a járulékalapok tervezett egységesítését. Javasolják a természetbeni juttatásoknál a teljesítmény szerinti differenciálás lehetőségét, a bel- és külföldi kiküldetés napidíjának emelését, a 2003. november 30-át megelőzően felvett vállalati lakástámogatási hitelek utáni, adókötelezettség változatlanosságának – a szerződések kifutásáig történő – biztosítását, az átalányadózásra való jogosultság értékhatárának kiterjesztését, valamint az átalányadó-mértékeknek a progresszív adótáblához való igazítását.

a) A konzultáció alapján a kormányzati oldal a felvetésekre válaszolva jelezte, hogy a költségvetési kihatásokra figyelemmel kész további egyeztetésre a szociális partnerek javaslatairól az alábbi kérdésekben:

- a 2005. évi egészségügyi hozzájárulás csökkentésének differenciált módjáról,
- az étkezési hozzájárulások adómentes összegének emeléséről,
- a jövedéki adó visszaigénylésének rugalmasabb módjáról a mezőgazdasági ágazatot illetően,
- a természetbeni juttatásoknál a munkáltatói oldal által felvetett teljesítmény szerinti differenciálás lehetőségéről,
- a járulékalap egységesítésének a szociális partnerek által javasolt tartalmi kérdéseiről,
- az átalányadózásra való jogosultság értékhatárának kiterjesztéséről, az adómértékek változásáról.

b) A napirend tárgyalása során az OÉT elvi egyetértést alakított ki abból, hogy a 2005. évre javasolja az iskola-kezdési támogatás 17 000 Ft-ra történő, az étkezési hozzájárulás esetében a hideg étkezés 4000 Ft-ra történő emelését. Állásfoglalt a 2003. november 30. előtt szerződött lakáscélú munkáltatói támogatások adómentességének kiterjesztéséről a szerződések lejáratáig, valamint a takarékszövetkezetek differenciált elbírálásában a „bankadóval” összefüggésben, továbbá az átalányadózásra való jogosultság értékhatárának 8 millió, illetve 40 millió forintra történő emelésében.

c) Az OÉT az Országgyűlésnek benyújtott 2005. évi adó törvényjavaslatok ismeretében, a bértárgyalásokhoz kapcsolódóan tovább folytatja az egyeztetést az adórendszert érintő javaslatokról.

2.2. Az OÉT a kormányzati oldal előterjesztése alapján konzultációt folytatott 2005. évi költségvetési politika prioritásairól. Úgy foglalt állást, hogy az Országgyűlésnek benyújtott részletes költségvetési törvényjavaslat alapján folytatja a konzultációt.

2.3. A szeptember 13-i ülésén megkezdett bértárgyalás alapján megvitatta a versenyszférának 2005. évre ajánlott átlagkereset-növelési mértékre vonatkozó kormányzati javaslatot, valamint a munkavállalói oldal javaslatát a legkisebb munkabér 2005. évi összegére.

A munkavállalói oldal előterjesztésében havi 62 000 forintos országos minimálbért javasolt 2005-re figyelemmel arra, hogy

- a minimálbér nettó értéke közelítse meg az átlagkereset nettó összegének 60%-át,
- az e körbe tartozó munkavállalók keresete gyermeknevelés esetén is érje el a létminimumot,
- a minimálbér növekedése haladja meg a bruttó átlagkereset növekedésének ütemét.

A munkáltatói oldal vitatta a javasolt havi 62 000 forintos minimálbér realitását. Megerősítette az 55 400 forintos javaslatát, amely megfelel a szeptember 13-i OÉT ülésen a bérek átlagos emelésére tett 4,5 százalékos kormányzati javaslatnak.

A kormányoldal a GDP 4,5 százalékos növekedésével, a foglalkoztatás 1 százalékos bővülésével, a jövő évi adóváltozások 2 százalékos hozamával, valamint a várható infláció 4,5 százalékos mértékével számolva, 3 százalékos reálkereset növekedést tartott elfogadhatónak. Jelezte, hogy a 2005. év pénzügyi számításainál 57 000–58 000 Ft-os minimálbér összeggel számolt. Egyben hangsúlyozta, hogy alapvetőnek tartja, hogy a tárgyalások eredménye a szociális partnerek megállapodásán alapuljon, és a kormányoldal aktívan részt kíván venni e megállapodás elősegítésében.

Az OÉT a 2005. évi bruttó átlagkereset növelésére vonatkozó ajánlásáról és a minimálbér összegéről a tárgyalást folytatja.

*Országos Érdekegyeztető Tanács
Titkársága*

A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Bács-Kiskun Megyei Földművelésügyi Hivatalának (6000 Kecskemét, Bajcsy-Zsilinszky krt. 2., Pf. 215)

h i r d e t m é n y e

Az FVM Bács-Kiskun Megyei Földművelésügyi Hivatala – a földrendező és a földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény 4/B. §-ának (5) bekezdése alapján –

n y i l v á n o s s o r s o l á s t

tart a pálmonostori Keleti Fény Mezőgazdasági Szövetkezet (jogutódja, illetve a felszámoló) használatában lévő, részarány-földtulajdonnak megfelelő földek kiadása céljából.

A sorsolás helye: 6112 Pálmonostora, Dózsa Gy. u. 71., Szövetkezeti iroda

A sorsolás ideje: 2004. december 1., de. 10 óra.

A sorsolásra kerülő földrészek adatai:

Ssz.	Település	Fekvés	Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület	AK	Tulajdoni arány
1.	Gátér	külterület	010/8	szántó, gyp (legelő)	33,2389	574,76	
2.	Gátér	külterület	021/16	gyp (legelő), szántó	14,4803	159,59	

Ssz.	Település	Fekvés	Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület	AK	Tulajdoni arány
3.	Gátér	külterület	055/5	szántó, gyp (legelő)	14,0247	409,70	
4.	Gátér	külterület	077/20	szántó	9,3356	292,20	4677/29220
5.	Gátér	külterület	081/13	szántó	6,4892	190,00	8490/19000
6.	Gátér	külterület	0100/7	szántó	24,4586	541,47	35334/54293
7.	Gátér	külterület	0136/43	erdő	1,2541	4,77	
8.	Pálmonostora	belterület	162/10	szántó	0,1740	6,35	
9.	Pálmonostora	belterület	162/11	szántó	0,1776	6,48	
10.	Pálmonostora	külterület	021/14	gyp (legelő), szántó	2,1125	40,49	3049/4049
11.	Pálmonostora	külterület	031/90	szántó	0,9295	21,42	
12.	Pálmonostora	külterület	031/96	szántó	0,7391	22,00	2001/2201
13.	Pálmonostora	külterület	031/97	szántó	1,3186	36,38	3389/3639
14.	Pálmonostora	külterület	031/101	szántó	0,6528	17,43	
15.	Pálmonostora	külterület	031/104	szántó	0,4278	11,03	
16.	Pálmonostora	külterület	031/105	szántó	0,4434	13,88	
17.	Pálmonostora	külterület	038/4	szántó	0,6461	17,21	
18.	Pálmonostora	külterület	0116/63	szántó	0,3182	7,19	
19.	Pálmonostora	külterület	0128/20	szántó, gyp (legelő)	14,9093	238,73	871/23872
20.	Pálmonostora	külterület	0140/34	gyp (legelő), szántó	6,3079	73,76	4743/7376
21.	Pálmonostora	külterület	0149/28	gyp (rét)	0,6709	17,00	
22.	Pálmonostora	külterület	0166/48	gyp (legelő)	0,9815	8,54	
23.	Pálmonostora	külterület	0166/55	szántó	2,4194	22,89	
24.	Pálmonostora	külterület	0168/12	gyp (rét)	1,2648	21,07	
25.	Pálmonostora	külterület	0184/22	szántó, gyp (legelő)	0,7745	7,06	
26.	Pálmonostora	külterület	0190/28	szántó, gyümölcsös	0,6257	8,33	
27.	Pálmonostora	külterület	0220/30	szántó, gyp (legelő)	7,7910	65,66	1250/6565
28.	Pálmonostora	külterület	0236/18	szántó	1,3492	10,25	
29.	Pálmonostora	külterület	0236/60	szántó	2,4891	18,92	
30.	Pálmonostora	külterület	0238/20	gyp (legelő)	3,1106	24,88	
31.	Pálmonostora	külterület	0253/6	szántó	2,6809	35,72	
32.	Pálmonostora	külterület	0255/72	szántó	1,8701	25,39	
33.	Pálmonostora	külterület	0259/46	szántó, szőlő	2,3607	22,19	
34.	Pálmonostora	külterület	0297/1	gyp (legelő)	1,0790	15,97	
35.	Pálmonostora	külterület	0301/2	szántó	0,5611	8,75	
36.	Pálmonostora	külterület	0304/7	gyp (legelő)	0,2233	1,94	
37.	Pálmonostora	külterület	0304/34	szántó és út	0,8825	13,77	
38.	Pálmonostora	külterület	0304/38	szántó	0,1331	1,57	

Ssz.	Település	Fekvés	Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület	AK	Tulajdoni arány
39.	Pálmonostora	külterület	0304/89	szántó	2,2199	69,48	
40.	Pálmonostora	külterület	0305/27	szántó	0,0668	2,44	
41.	Pálmonostora	külterület	0305/32	szántó	0,5031	8,89	
42.	Pálmonostora	külterület	0305/33	szántó	0,2713	4,56	
43.	Pálmonostora	külterület	0307/57	gyep (legelő), árok	0,2922	3,35	
44.	Pálmonostora	külterület	0310/32	szántó, gyep (legelő)	0,9779	13,80	
45.	Pálmonostora	külterület	0310/79	gyep (legelő), szántó	1,4138	16,87	
46.	Pálmonostora	külterület	0312/48	gyep (rét)	0,5403	9,40	
47.	Pálmonostora	külterület	0316/87	gyep (rét)	4,9545	137,74	6714/13774
48.	Pálmonostora	külterület	0321/7	szántó	0,5575	8,70	
49.	Pálmonostora	külterület	0321/10	1,2588	26,0200	26,02	

A sorsolás nyilvános, azon bárki jelen lehet.

A sorsoláson a szövetkezetben még ki nem adott részarány-földtulajdonnal rendelkező személyek vehetnek részt.

A sorsoláson bármely okból meg nem jelenő jogosult, később a mulasztásra hivatkozva, semmiféle jogot nem érvényesíthet, ebből az okból a sorsolás eredménye nem változtatható meg.

A sorsolás szabálytalan lebonyolítása ellen az, akinek jogos érdekét érinti, vagy sérti, törvénysértésre hivatkozással a sorsolás lebonyolítását követő 48 órán belül kifogást nyújthat be az FVM Bács-Kiskun Megyei Földművelésügyi Hivatalánál az FVM Fővárosi és Pest Megyei Földművelésügyi Hivatalához címezve.

Madari Jenő s. k.,
hivatalvezető

**A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Békés Megyei Földművelésügyi Hivatalának
(5600 Békéscsaba, Kétegyházi u. 2.)**

h i r d e t m é n y e

Az FVM Békés Megyei Földművelésügyi Hivatala — a földrendező és a földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény 4/B. §-ának (5) bekezdése alapján —

nyilvános sorsolást

tart az Újkígyós Aranykalász Mezőgazdasági Szövetkezet használatában lévő földek kiadása céljából.

A sorsolás helye: Újkígyós, Arany J. u. 42., Művelődési Ház

A sorsolás ideje: 2004. november 30., 9 óra.

A sorsolás vezetője: Farkas Sándor

Település: Békéscsaba

Helyrajzi szám	Művelési ág	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
01018	szántó	57,21	

Település: Mezőgyán

Helyrajzi szám	Művelési ág	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
0204	szántó	8,81	881/1137,08 tul. hányad
0235/3	szántó	87,85	
0237/5	szántó	34,83	
0239	szántó	28,70	
0406/5	szántó	21,81	
0413/19	szántó	17,30	
0413/33	szántó	6,94	

Település: Szabadkígyós

Helyrajzi szám	Művelési ág	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
025	szántó, erdő	40,08	Védett term. ter.
026	szántó, erdő	54,70	Védett term. ter.
055/21	szántó	2,69	269/513 tul. hányad
055/22	szántó	14,01	
055/23	szántó	2,00	200/24967 tul. hányad
055/24	szántó, gyep (legelő)	2,99	299/8986 tul. hányad
055/25	gyep (legelő)	36,45	3645/5046
056/7	szántó, gyep (legelő), út	6,04	604/20462 tul. hányad
056/35	szántó	33,79	Vezetékjog (távbeszélő)
058/8	erdő, gyep (rét)	28,45	
064/19	út, szántó	7,54	754/42505 tul. hányad
064/29	szőlő	6,17	Vízvezeték szolgalmi jog
064/59	gyep (rét)	29,08	2908/3308 tul. hányad
075/3	gyep (rét)	5,25	
075/26	gyep (rét), árok,	7,29	729/3422 tul. hányad
075/30	gyep (rét)	3,36	336/1735 tul. hányad
078/6	gyep (legelő)	2,90	
078/9	gyep (legelő)	12,94	
078/11	gyep (legelő)	22,47	
078/12	szántó	80,01	

Helyrajzi szám	Művelési ág	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
078/13	szántó	131,94	
078/20	gyep (legelő)	1,88	
078/31	gyep (legelő)	10,95	
078/35	nádas	68,45	
078/36	szántó, erdő, gyep (legelő)	134,43	
084/7	szántó	40,46	4046/9553 tul. hányad
088/2	gyep (legelő)	3,46	
088/4	gyep (legelő)	10,00	1000/1659 tul. hányad
0119/50	szántó	70,00	
0119/68	szántó	568,59	56859/74488 tul. hányad
0119/69	szántó, gyep (legelő)	42,68	4268/67303 tul. hányad
0119/70	szántó	20,76	
0129/27	szántó	4,67	467/8263 tul. hányad
0129/107	szántó	40,20	4020/13439
0129/152	szántó	56,35	
0136/8	szántó	164,82	16482/19157 tul. hányad védett. term. ter.
0136/16	szántó	3,68	368/2000 tul. hányad védett term. ter.
0136/20	szántó	7,00	700/4212 tul. hányad védett term. ter.
0136/23	szántó	44,89	Védett term. ter.
0136/24	szántó	25,67	Védett term. ter.
0136/25	szántó	5,21	521/7511 tul. hányad védett term. ter.
0136/27	szántó	3,98	398/1877 tul. hányad védett term. ter.
0136/29	szántó	20,00	Védett term. ter.
0136/30	szántó	18,82	Védett term. ter.
0136/31	szántó	64,67	Védett term. ter.
0136/32	szántó	42,90	Védett term. ter.
0136/33	szántó	23,66	Védett term. ter.
0136/38	szántó	5,39	Védett term. ter.
0136/39	szántó	12,26	Védett term. ter.
0136/43	szántó	4,24	424/11120 tul. hányad védett term. ter.
0136/46	szántó	1,12	Védett term. ter.

Település: Újkígyós

Helyrajzi szám	Művelési ág	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
03/66	szántó	3,12	
03/70	szántó	14,61	

Helyrajzi szám	Művelési ág	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
05/20	szántó	11,21	
05/24	szántó	45,06	
09/3	szántó, gyepter (legelő)	5,76	
018/41	szántó	22,79	
033/9	szántó	19,70	1970/4484 tul. hányad
035/21	szántó	29,34	2934/17189 tul. hányad
038/84	szántó	24,90	2490/7544 tul. hányad
042/10	szántó	128,74	
042/19	szántó	3,62	
044/14	szántó	24,04	2404/19450 tul. hányad
046/1	erdő	13,83	
046/109	szántó	13,52	1352/7434 tul. hányad
046/110	szántó	9,68	
050/42	szántó	36,32	Földmérési jelek
052/27	szántó	1,41	141/1649 tul. hányad
052/37	szőlő, gyümölcsös	250,21	25021/30986 tul. hányad
052/41	szántó	611,76	
056/28	szántó, gyepter (rét)	513,66	
056/33	szántó	92,63	9263/18546 tul. hányad
064/4	gyepter (rét), gyepter (legelő)	309,56	
065/12	szántó	2,88	288/56843 tul. hányad
065/19	szántó	306,12	30612/35852 tul. hányad védett term. ter.
065/22	szántó	3,70	Védett term. ter.
065/30	szántó	73,17	Védett term. ter.
065/31	szántó	73,16	Védett term. ter.
065/37	szántó	30,00	Védett term. ter.
065/40	szántó	30,00	Védett term. ter.
065/41	szántó	23,98	Védett term. ter.
065/51	szántó	44,43	Védett term. ter.
065/52	szántó	21,00	Védett term. ter.
065/53	szántó	32,41	Védett term. ter.
065/55	szántó	28,69	Védett term. ter.
065/56	szántó	28,69	Védett term. ter.
065/57	szántó	29,97	Védett term. ter.
073/1	szántó	3,22	322/963 tul. hányad
073/2	szántó	9,62	

Helyrajzi szám	Művelési ág	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
073/35	szántó	17,50	
073/77	szántó	3,08	308/8132 tul. hányad
073/115	szántó	33,75	
073/148	szántó	0,79	79/863 tul. hányad
073/175	szántó	29,67	2967/62347 tul. hányad
073/185	szántó	30,06	
073/193	szántó	2,31	231/3945 tul. hányad
073/194	szántó	165,11	
073/203	szántó	27,84	
073/204	szántó	89,27	
073/216	szántó	34,15	3415/4401 tul. hányad
073/225	szántó	42,80	
074/3	erdő	9,96	
076/14	szántó	5,83	Földmérési jelek
079/5	szántó	27,41	
079/10	szántó	3,93	393/3385 tul. hányad
082/11	erdő, szántó	47,72	4772/4992 tul. hányad
083/35	szántó	3,10	310/5995 tul. hányad
083/78	szántó	2,80	280/25880 tul. hányad
083/107	szántó	1,73	173/416 tul. hányad
083/112	szántó	80,45	
083/113	szántó	3,62	362/1369 tul. hányad
083/114	szántó	1,14	
083/116	szántó	3,31	331/1731 tul. hányad
083/117	szántó	23,50	
089/24	erdő	20,11	2011/2099 tul. hányad
089/26	szántó, gyeplő (legelő)	17,35	1735/2442 tul. hányad
089/83	szántó	19,45	
089/111	szántó	25,82	
091/79	szántó	14,54	1454/22373 tul. hányad
095/33	szántó	20,38	
095/36	szántó	1,99	199/3961 tul. hányad
0101/8	szántó	29,19	2919/4268 tul. hányad
0101/13	szántó	38,48	
0103/27	szántó	33,53	3353/15739 tul. hányad
0103/37	szántó	21,66	

Helyrajzi szám	Művelési ág	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
0103/43	szántó	13,76	
0103/65	szántó, gye (legelő)	10,74	
0103/66	szántó	10,87	
0105/23	szántó	2,54	254/523 tul. hányad
0105/24	szántó	5,75	
0105/34	szántó	1,53	153/310 tul. hányad
0105/37	szántó	1,88	188/2898 tul. hányad
0105/38	szántó	2,82	282/5390 tul. hányad
0105/39	szántó	3,81	381/3700 tul. hányad
0105/40	szántó	2,03	203/1638 tul. hányad
0105/41	szántó	1,84	
0105/43	szántó	1,53	153/3116 tul. hányad
0105/50	szántó	10,19	1019/8008 tul. hányad
0105/55	szántó	3,75	375/5065 tul. hányad
0114/9	gyep (legelő)	2,10	
0117/9	szántó	3,02	
0117/12	szántó	4,02	402/1059 tul. hányad
0117/17	szántó	11,59	
0118/2	szántó	4,66	466/7795 tul. hányad
0118/16	szántó	3,05	305/3233 tul. hányad
0118/42	szántó	7,86	

Település: Újszalonta

Helyrajzi szám	Művelési ág	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
012/1	szántó	194,21	19421/43734 tul. hányad, Bányaszolgalmi jog, Mol, Dégáz Rt., Vízvezetési jog
021/5	szántó	165,87	
0129/5	szántó	35,98	
0134/13	szántó	61,51	
0155	gyep (legelő)	4,57	
0159/2	szántó	116,77	11677/20293 tul. hányad
0161/8	szántó	128,70	
0163/6	szántó	19,93	
0211	erdő, szántó	195,89	
0215	szántó	124,45	
0219/3	szántó	45,68	Bányaszolgalmi jog, Dégáz Rt.

Helyrajzi szám	Művelési ág	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozás
0221	szántó	38,05	
0223/1	szántó	43,52	
0223/3	szántó	7,42	
0232/1	gyep (legelő)	4,48	
0246	szántó	38,07	
0259	gyep (legelő)	4,40	
0261	gyep (legelő)	15,13	
0291/9	szántó	1,61	

A sorsoláson a szövetkezetben még ki nem adott részarány-földtulajdonnal rendelkező személyek vehetnek részt.

A sorsolás nyilvános, azon bárki jelen lehet.

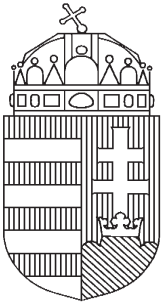
A sorsoláson bármely okból meg nem jelenő jogosult, később a mulasztásra hivatkozva, semmiféle jogot nem érvényesíthet, ebből az okból a sorsolás eredménye nem változtatható meg.

A védett (emiatt magántulajdonba nem adható) földterületekre vonatkozóan a tulajdonosi jogosítványokat azok állami tulajdonba kerüléséig a Körös–Maros Nemzeti Park Igazgatósága gyakorolja. Az ide kerülő személyek a földrészlet ki-sajátításakor kártalanításra jogosultak.

Akinek a nyilvános sorsolás jogos érdekét érinti vagy sérti, törvénysértésre hivatkozással a sorsolást követő 48 órán belül a Fővárosi és Pest Megyei Földművelésügyi Hivatalhoz (5600 Békéscsaba, Kétegyházi út 2.) kifogást nyújthat be.

Szabó István s. k.,
hivatalvezető

A MAGYAR HIVATALOS KÖZLÖNYKIADÓ megjelentette a

TÖRVÉNYEK ÉS RENDELETEK HIVATALOS GYŰJTEMÉNYE 2003

című kilenckötetes kiadványt.

A jogszabálygyűjteményt a Miniszterelnöki Hivatal és az Igazságügyi Minisztérium a korábbi évek gyakorlatához hasonlóan név- és tárgymutatóval, kiegészítő jegyzetekkel, valamint változásmutatóval látta el.

A jogszabálygyűjtemény I., II., III., IV., V., VI., VII. VIII. és IX. kötetének ára: **229 425 Ft áfával.**

A kötetekre szóló megrendelést a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címére (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) kérjük eljuttatni. Fax: 338-4746 vagy 267-2780.

MEGRENDELŐ LAP

Megrendeljük a

TÖRVÉNYEK ÉS RENDELETEK HIVATALOS GYŰJTEMÉNYE 2003

című kilenckötetes kiadványt példányban.

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Az ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül átutaljuk a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

Miért jogos a választás?

TÍZ ÉV TAPASZTALAT

A Magyar Hivatalos Közlönykiadó elektronikus jogszabály-gyűjteménye egy évtizede a jogalkalmazók szolgálatában.

HIVATALOS FORRÁS

Jogszabályi felhatalmazás alapján, a Magyar Közlöny nyomdai tőpéldányáról a Miniszterelnöki Hivatal felügyeletével készül.

BŐVÜLŐ TARTALOM

A jogszabály-szolgáltatást a megszokott adatbázisokon és funkciókon kívül már a legfontosabb törvények magyarázatai is kiegészítik.

LEGJOBB ÁR

Előfizetési díjaink más, hasonló szolgáltatást nyújtó termékek áránál garantáltan és tartósan kedvezőbbek.

ONLINE SZOLGÁLTATÁS

Előfizetőink ingyenesen letölthetik a hőközi jogszabályváltozásokat, vagy akár naponta frissíthetik a CD adatállományát.

EU-JOGI KAPCSOLAT

Tartalmazza az EU-jogszabályokra utaló hivatkozásokat, amelyek alapján a szövegek EU Jogtárunkból behívhatók.

TERMÉKTÁMOGATÁS

A felhasználói kézikönyvön kívül ingyenes zöldsámunk és internetes honlapunk nyújt segítséget, igény esetén a kezelést betanítjuk.

HIVATALOS CD JOGTÁR
HATÁLYOS JOGSZABÁLYOK HIVATALOS GYŰJTEMÉNYE

www.mhk.hu
06 (80) 200-723

MOST KEDVEZMÉNNYEL, RENDSZERBE LÉPÉSI DÍJ NÉLKÜL!

A kiadó ajánlata: a Hivatalos CD Jogtár éves előfizetői az **EU Jogtár**at most **50% kedvezménnyel** rendelhetik meg!

☐ Előfizetem a **Hivatalos CD Jogtár** önálló változatát egy évre példányban.
(Többfelhasználós hálózati verzióinkról kérjük, érdeklődjön zöldsámunkon!)

2005. évi előfizetési díj: **72 000 Ft** + áfa, rendszerbe lépési díj nincs.

☐ Előfizetem az **EU Jogtár** önálló változatát egy évre példányban.

2005. évi előfizetési díj: **30 000 (60 000 Ft -50%)** + áfa, rendszerbe lépési díj nincs.

Az előfizetés(ek) időtartama: 2005. január-december.

Név, cím:

Ügyintéző, telefon:

Kézbesítési cím és név:

Dátum: Cégszerű aláírás:

Az akció a 2004. december 31-ig beérkezett előfizetésekre vonatkozik. Kérjük, hogy a szelvényt a Magyar Hivatalos Közlönykiadó **1394 Budapest 62, Pf. 361** postacímére, illetve a **266-8906-os** vagy a **266-5190-es** faxszámra küldje vissza. Megrendelését feladhatja a **www.mhk.hu** honlapon vagy a **cdjogtar@mhk.hu** e-mail címen is.

Tisztelt Előfizetők!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a kiadónk terjesztésében levő lapokra és elektronikus kiadványokra szóló előfizetésüket folyamatosan tekintjük. Csak akkor kell változást bejelenteniük a 2005. évre vonatkozó előfizetésre, ha a példányszámot, esetleg a címlistát módosítják, vagy új lapra szeretnének előfizetni (pontos szállítási, név- és utcacím-megjelöléssel).

Az esetleges módosítást szíveskedjenek levélben vagy faxon megküldeni.

Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a lapszállításról kizárólag az előfizetési díj beérkezését követően intézkedünk. Fontos, hogy az előfizetési díjakat a kiadó által megküldött számlán megadott 10300002-20377199-70213285 sz. számlára utalják, illetve a kiadó által kiküldött készpénz-átutalási megbízáson fizessék be.

Készpénzes befizetés kizárólag a Közlönyboltban (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6.) lehetséges. (Levélcím: Magyar Hivatalos Közlönykiadó, 1394 Budapest, 62. Pf. 357. Fax: 318-6668).

A 2005. évi előfizetési díjak

(Az árak az áfát tartalmazzák.)

Magyar Közlöny	89 148 Ft/év	Közlekedési Értesítő	22 080 Ft/év
Hivatalos Értesítő	13 248 Ft/év	Kulturális Közlöny	17 112 Ft/év
Határozatok Tára	20 424 Ft/év	Külgazdasági Értesítő	17 940 Ft/év
Önkormányzatok Közlönye	4 968 Ft/év	Munkaügyi Közlöny	13 800 Ft/év
Az Alkotmánybíróság Határozatai	17 112 Ft/év	Oktatási Közlöny	19 872 Ft/év
Bányászati Közlöny	4 416 Ft/év	Pénzügyi Közlöny	27 600 Ft/év
Belügyi Közlöny	22 908 Ft/év	Statisztikai Közlöny	11 868 Ft/év
Egészségbiztosítási Közlöny	19 044 Ft/év	Szociális Közlöny	14 076 Ft/év
Egészségügyi Közlöny	23 736 Ft/év	Turisztikai Értesítő	10 488 Ft/év
Ellenőrzési Figyelő	3 036 Ft/év	Ügyészségi Közlöny	5 796 Ft/év
Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítő	16 560 Ft/év	Magyar Közigazgatás	8 556 Ft/év
Gazdasági Közlöny	21 528 Ft/év	Nemzeti Kulturális Alapprogram Hírlevele	4 416 Ft/év
Hírközlési Értesítő	5 796 Ft/év		
Ifjúsági és Sport Értesítő	4 416 Ft/év	Élet és Tudomány	9 936 Ft/év
Igazságügyi Közlöny	14 352 Ft/év	L'udové noviny	2 484 Ft/év
Informatikai és Hírközlési Közlöny	19 872 Ft/év	Neue Zeitung	4 140 Ft/év
Környezetvédelmi és Vízügyi Értesítő	13 524 Ft/év	Természet Világa	5 520 Ft/év
Közbeszerzési Értesítő	94 700 Ft/év	Valóság	6 624 Ft/év

Kibővített Cégek Közlöny CD

2005 januárjától – előfizetői jelzések alapján – az elektronikus Cégek Közlöny olyan területekkel bővül, amelyeket az üzleti környezetben működő felhasználóink jelentős hányada a naprakész információszolgáltatás alapvető részének tekint és igényel.

A továbbra is heti rendszerességgel megjelenő lemez a **Cégek Közlöny** hatályos és hiteles céginformációs adatbázisán kívül ezután a **Közbeszerzési Értesítő** és a **Versenyfelügyeleti Értesítő** című hivatalos lapok információit is tartalmazni fogja.

A kibővített CD 2005. évi éves előfizetési díja: 25%-os áfával 111 900 Ft, fél évre 55 950 Ft.

A 32 éves **Házi Jogtanácsadó** hagyományait viszi tovább 2005 januárjától a **Jogtanácsadó**.

Az új név és formátum olvasóink igényei alapján kibővített tartalmat, új rovatokat és nagyobb oldalterjedelmet is takar.

Szerzőink ezután is olyan elismert szakemberek lesznek, akik elméleti és gyakorlati kérdésekben egyaránt jártasak, a témaválasztásban pedig továbbra is szem előtt tartjuk olvasóink kívánságait.

Az új **Jogtanácsadó** 2005. évi éves előfizetési díja: 5796 Ft áfával, fél évre 2898 Ft áfával.

A HIVATALOS CD JOGTÁR hatályos jogszabályok hivatalos számítógépes gyűjteményének 2005. évi éves előfizetési díjai:

(Áraink az áfát nem tartalmazzák.)

Önálló változat	72 000 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	186 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	120 000 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	249 600 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	150 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	436 800 Ft

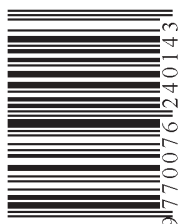
Egyszeri belépési díj: 7200 Ft.

Facsimile Magyar Közlöny. A hivatalos lap 2004-es évfolyama jelenik meg CD-n az eredeti külalak megőrzésével, de könnyen kezelhetően.

Hatályos jogszabályok online elérése: a naponta frissített adatbázis az interneten keresztül érhető el a **www.mhk.hu** címen. További információ kérhető a 06 (80) 200-723-as zöldszámon.

04156

9770076240143

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a Szerkesztőbizottság közreműködésével.

A Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Pulay Gyula. A szerkesztésért felelős: dr. Müller György. Budapest V., Kossuth tér 1—3.

Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Kodala László elnök-vezérigazgató.

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: tel./fax: 317-9999, 266-9290/245, 357 mellék.

Példányonként megvásárolható a kiadó Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. (tel./fax: 267-2780) szám alatti közlönyboltjában, illetve megrendelhető a **www.mhk.hu/kozlönybolt** internetcímen.

2004. évi éves előfizetési díj: 73 140 Ft. Egy példány ára: 161 Ft 16 oldal terjedelemtől, utána +8 oldalanként +161 Ft.

A kiadó az előfizetési díj évközlönybeni emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407

04.2861 — Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert.